వేదాంత కైవల్య

298 వేం

3981

కానారి సుబ్బారంగాయు నేసు వెంకటదాసు.

రాగం-కాఫి-ఆది.

వెంకటనాయకుని గుణగణములివె సాంకము దెల్పెదరోరన్న సంకటహరణుడు కిం
కరాపెను సాగి మొక్కరాదరన్న॥ వెంకట॥ భూంగలోకమున భీకరాంగుడై రంకు
లదూరకురోరన్న పంకజనాభునివంక దెలసికు శ్యా కలమానమురోరన్న॥ వెంకట॥
ఝుంకకనీశరమాంకుశగతిగురు బింకము విడునకురోరన్న యింకనీవుయి పుడిన్ని టితెల
పివళంకు [illegible] వురోరన్న। వెంకట॥ [illegible]
[illegible] క స్వర్గపమూర్తింబునలో దరిగాను గజముల గ్రుంచుమురోరన్న। వెంకట॥ కాలునిభయ
ములు గలుగవునీకిక మోలుగనుండుమురోరన్న। హేలాపురలోలాంచితముగ శుభ లీల
మదిలో చెందరోరన్న। వెంకట॥

వేదాంతకీర్తనలు

గురువంశావళి-పంచరత్నములు

సీ. వాసిగా కానూరి-వంశమందునఁబుట్టి, దేశంబులోనబల్-తేజరిల్లి|
యాశువిసేవతాఁ-జేసిమించిగనుండ, కేసు వెంకటదాసుఁ-జూచిమ్రొక్కి|
యాపాపమును బాపి-యికవన్నెకడతేర్చి, యాపదలను బాపి-యాదరించు|
మనుచుసాష్టాంగమును జేయు-మనుచితముగ|
వినయమునవదల్పెదనటంచు పదములుంచు| పరమనిర్గుణచరితుండు-ప్రభువితండు|
సుబ్బయాఖ్యుండుబుధజన పూజితుండు||

సీ. కులముకాపులటంద్రు గుణముబ్రహ్మంబంద్రు తండ్రిరామయ్యాఖ్యతనయుడంద్రు|
పుండరీకునికరుణనుండి తాజన్మంబుగండితల్లియుశిరుపచాంబటంద్రు|
వీరికిసుతుండ్రుయిలరాజయోగుండ్రు సుజనసుగాత్రుండుసుస్థిరుండు|
సుస్థిరుండుమాతృభ్రాతృండిలజనస్తోత్రకుండు|
సూత్రవేదాంతపారసద్గోత్రకుండు| పరమనిర్గుణచరితుండుప్రభువితండు|
సుబ్బయాఖ్యుండుబుధజనపూజితుండు|

సీ. రంగుగానడబాలగంగయార్యునిశిష్యుడంగ శాశ్వతుండగనెగడు|
పొంగుచుగంగయమునస్నానములుచేసిభంగభంగంబులబ్బంగినెగడు|
చెంగలించిరాంగ చెరితు నెయంగకి పుంగవుగురుపూజపాసగినెగడు|
లింగదేహమునందుబంగారమునుగనిస్సంగారనవరత్నపీఠులనెగడు|
పీఠులకుసుపీఠుండైననిశ్చలుండు| పరమనిర్గుణచరితుండుప్రభువితండు|
సుబ్బయాఖ్యుండుబుధజనపూజితుండు||

సీ. బుధులలోసత్కీర్తిసగుణసంపత్కీర్తి రజతమోగుణములిల్లైనకీర్తి|
గగనంబుతనలోనగన్నజగత్కీర్తి సూర్యమండలములకుచైనకీర్తి|
వాయువాగ్నులరెండువచనతెలిపినకీర్తి ప్రాణదానంబునప్రబలుకీర్తి|
యిన్నికీర్తులనెనయుచున్నవారు| బ్రహ్మచారివ్రతంబునబరగువారు|
వంశమందునకానూరువవరుపేరు| భూమివీరికిసరిబోలువారులేరు|
పరమనిర్గుణచరితుండుప్రభువితండు| సుబ్బయాఖ్యుండుబుధజనపూజితుండు||

సీ. మోహంబులేదిట్టిదేశికుపాదముల్ పోషితరించరో ముజితలార|
భాసురంబుగపరబ్రహ్మంబుపాదముల్ చేపట్టితరించరో పణతులార|
నిగమవేద్యునినమ్మినిల్కడగాంచరో పగలురేయనకనోభామలార|

వీరువారనియెంచక కోరికలను। మీరుభజియింపుమందుడీపుటముగ।
నేరుపునమిమ్ముబ్రోచునునిఖిలధరుఁడు। పరమగ్గుణనిధితుండు ప్రభావితుండు।
సుబ్బయాఖ్యుండుబుధజనపూజితుండు॥

శ్లో॥ గురుబ్రహ్మంగురుర్విష్ణుః గురుదేవోమహేశ్వరః॥
గురుసాక్షాత్పరబ్రహ్మం తస్మైశ్రీగురువేన్నమః॥

గణపతిప్రార్థన, శంకరాభరణరాగము—రూపకతాళము.

గణనాయకగణనాయక మునివందితసుగుణవిమల । మూషకవాహనగజముఖ దోషరహితదాసుడనే॥ గణ॥ ఏకదంతలోకపూజిత శ్రీకరశుభ్రాంశుగాత్ర । పార్వతీప్రియతారకపుత్ర పండితసంరక్షకర్త॥ గణ॥ సకలవిద్యలకునుమూల సాగరుండవంగ ఘనులు । కపటాత్ములైనట్టికన్న కృపజూడుమునీభాగ్యము॥ గణ॥

రాగం-నాట. ఆదితాళం-వాణీప్రార్థన.

కమలసంభవునిరాణి। సుగుణాహితగుణ। కళ్యాణీ।

అగణితముగనిన్నాశ్రయింతునా యగణవాఖ్యములకుగుణతో గూర్చుము॥ కమల॥ వా[illegible]ల్లవపాణీ। అలినీలకుంతలశోభిణి। వీణారమునుజాణతమరి। కీర్వాణీపుస్తకపాణిబ్రోవుము॥కమల॥ విన్నైతలఁచెదతల్లి నీకృపనాపైరాయిసజల్లి ఘల్లుఘల్లుమనపుల్లాబ్జాక్షి ఉల్లమందుకొల్లలుగాకొలిచెద॥కమల। ఆఁమరశాయకునీవు నన్నాదరించిమరిగావు॥కమల॥ శరణంటినినాకరవాలములను మురయుచునీపదవారిజములకదే॥కమల॥ ధరలోవేదపురాణి వర్ణదయజూడుముశార్వాణీ నయమలరగనాకభయంబిడుమియ్యపుడమినివెంకట వృత్తినిమొరవిని॥కమల॥

ఖామాచిరాగం-ఆది.

ఈశ్వరీనామొరాలించవే శాంభవిరాణిజగదీశ్వరీ నామొరాలించవే। శాశ్వతముగనిన్నే సేవించెదనా ఆశదీర్చనీసమానులెవరు। యీ॥ మంచిగనిన్నే మదినెంచిభజించెద వంచకులనుచెండించిగాంచుమమ్ము। యీ। కోపతాపములనుబాపుకేసినీపాదపుచేరితి విరోపదమిమ్ము॥ యీ॥ కూపములోనరపాపిజన్మమున రాపులన్నితెగకావుమీశ॥ యీ॥ భంగంబులునిడి పొంగితిలంచితి గంగయార్యకృపలింగయనేలిన॥ యీశ్వరీ॥

రాగం, కాంభోజి-ఆదితాళం.

కామాంధకారుల గర్వములణచే కాలయముడున్నాడుఓరోరీ। కాలయముని కదకు జిమ్మనగురుకారణమున్నదిసరేసరే॥ కామ॥ కామముచేపరకాంతలగోరితె కన్నముకొందుడుఓరోరీ। కాంతలమర్మముకావకతిరిగేవు కనకతల్లిభావమదిసరేసరే॥ కా॥ మోహకారిచెడవాడకతిరిగిన ద్రోహముకెగదును ఓరోరీ। సాహసముచేసాధించిన సత్ప్రకాశముదోచదిసరేసరే॥ కామాం॥ ఆధారముశివభేదములమరక సాధ్యమైయున్నది ఓరోరీ। వాదమ్మిడచెనుగుణాదులుదెల్పెనెజేడా చూడుమది సరేసరే॥ కామాం॥

శ్రీరాముగా రంగనాథుని కృప యింగితమెఱుగుము ఓరోరి। పాంగుమకానూని
సుబ్రహ్మణ్యుండిట్లు వుపమించెల్పెను సరేసరే॥ కాసాం॥

రాగం, నాట-ఆదితాళం.

మూఢుడై యీ దేహమూర్ఖమువిడిచి మోడికాయవలెరా।
కూడికుడునితో అనుభవించుము కూడనుండవలెరా॥ మూఢు॥

పంచభూతములు మించి వెలుగు బయలంచు తెలియవలెరా మంచిగా విపాపం
వినడతలను కాంచె గాంచకుమురా॥ మూఢుడ॥ మంగరగిరిధరవిందునిగని యానంద
మొందవలెరా। నిందలనూరి తొంగరతమవిది సగను తెలియవలెరా॥ మూఢుడ॥ పర్వ
తనిలయుని ప్రస్తుతించేవ సర్వముతానవును। గర్వములణచినిర్వికారుడై గానము చేయ
వలెరా॥ మూఢుడ॥ రంగనాథుని యాశ్రయకుండి సంగతేయంగుమరా। యింగితమెరు
గని వెంకటదాసుయేలినాతురా॥ మూఢుడ॥

రాగం ఆనందభైరవి-ఆటతాళం

కొమ్మలార యువనానికొగ్గితొదిజయింపరే।
సమ్మతింపనవాంతికయుణచె చల్లగావరిల్లరే॥ కొమ్మలార॥

తనపాటియులన్నెటివి పంచితత్వెరతత్వంచరే। పత్తునాగ్రమందుబ్రహ్మసేవజే
యుచుండరే॥ కొ॥ మాటిమాటికిపాట తెలసుకొ మాటుగామీరుండరే। వీటితోపనియే
మిలేదిక యిష్టమనితెలియరే॥ కొ॥ కోడెపాముజాడజాలి కూడిమెలగుచుండరే
వేడుకతో అనేకాలంగయానాగ్యనిధి జయింపరే॥ కొ॥ అడ్డముగేటికడ్డగడచి దిడ్డిదాని
చూడరే। బిడ్డవెంక దాసుమాట ప్రియముగామదినెంచరే॥ కొమ్మలార॥

రాగం అసావేరి-అటతాళం.

మసందుగుపూజావిసాంపురేమన్న అలపాటనొందెద వేఓజీవా హింసాలు
కొందెదవేఓజీవా। అంసలైదుగూడి అడవిలో తిరుగగా దిక్కరాంశజాను దీనిపైనివ
సించె। మన॥ కొమ్మాకులుగూడి కోరికగానున్న గోరింతవరమొక్కటి ఓజీవా। పే
రంటమది నేటికే ఓజీవా సమ్మిరిలో వున్న సొమ్ము దెలసుకున్నా యిమ్ములొందవన్నా యీ
మాటనిజమన్నా॥ మన॥ పండ్లుపువ్వులతో తిప్పబలీవరిల్లెటి దండికారడి వక్కొటే।
ఓజీవా గుండెచివరతోక। కొండయిన అనేకాల దండిగంగయాగ్య వరదజాచూతో
నె యుండవైచెడిపోక॥ మనసం॥

రాగము కళ్యాణి-అటతాళము.

పదముతే కొనియాడేదా। సనాగును పదములే కొనియాడెదా॥

పదములే కొనియాడెదను నాహృదయమందు వదలకెప్పుడు సదమలాత్మనిముద
ముతో హృత్సదనమందున కెదరకెప్పుడు॥ పద॥ పుష్పంబులను దెచ్చెద నిశ్చలచిత్త పు
రుషోత్తమునకిచ్చెద। విశ్వపంమని నిర్వికారుని నిగమవేద్యుని నిరంద్రేయుని। పగలు

కేయొడబాయకనుయీ వగపులెదవడలించుటాకు॥ పదము॥ గంథంబులను బూసెదా జవ్వాజిమేల్ చందానంబులు రాసెదా। అందముగ నా సుందరాంగుని పొందుగనియా నందమునమని। నిందవార్తలు జెందనీయక డెందమందునయుందగమునుని॥ పదము॥ కను గొంపుమని ప్రేమ్రొక్కుడా వికసముగావిా చరణంబులను దక్కగా। ధరణిలో కానూరివం శోద్ధారుడై యాదికరాంశుని పగిది భాసిల్లుచున్నట్టి ప్రభువు సుబ్రహ్మణ్యార్య విటలు ని॥ పదము॥

రాగంబిలాహరి — ఆదితాళం.

భరంబులిడినిబ్బరంబులరిదబ్బరంబులిడువుము ఒరే ఒరే।

భరణ సుబ్బగురువరుణ కబ్బిదుర్భరంబులిడు మటసరేసరే॥ భరం॥

సనందాదిమునిసన్నుతులందరు మనించినదివిశ ఒరే ఒరే । తనంబుయిదితదం బను మనద్ఘనంబునెంచుటసరేసరే॥ భరంబు॥ చలించనేరాచలంబెరిగివత్సలుండనె రుగుము ఒరె ఒరే । స్థలంబుయిదిసఫలంబను మనుస్థలంబునెంచుటసరేసరే॥ భరం॥ రసంబుయిదిపరవశంబనాచుదుర్వ్యసంబులిడువుము ఒరే ఒరే । బిసాదులేనిశశాంకుమ దకశిమసలక్ష్యణుడుటసరేసరే॥ భరంబు॥ పరాకేలనీకోరంబులిడుసద్గురుండు నెరుగు ము ఒరే ఒరే । వరావెంకటధరాధరేంద్రుని మనవకకోలు మటసరేసరే॥ భరంబు॥

రాగంరేగుప్తి—అటతాళం.

పరమాత్మహర శంకరా । హరహరమాంపాహినటశాపాడరా॥

మురయిూచుముజ్జగములందున మెరయుచూపరిపూర్ణుడావై వరయచూగధోరవు నీవే ధాంకిటతక ధింజణుతక । త్వరగమోనబ్రోవరావేరా ఐశారఓపురహరుడయిత రముకోరలేదురా । దుర్మతులురతులుర్వ్యతలమతములగతులనోపరం । సతులసుతులను వెతలుడించియు గతులకైనామతిలోతలచగ । యతులసవియుపతులప్రతులను యిత వుగాగలిగదుపుమన్న॥ పర॥ దండిశాపవిఅందజేరితి మెండుకరుణతో జూడరా యను దండనకు పేతాళజాలను. నిందు చేసుక నెండనిలచితి । నీడకునన్నిడ్చిబ్రోవరా జౌరారనేనీపాడక గాపాడపేమిరా । నాయాడువారికోడిగములాగాడనంటిరా। నీజాడకన్నలజాడజాడయేవశేదురా । నేదునీపదమాడి ముద్దుల గూడినదపడిజాడనో పను । మోడికాయకనన్నుశోధ్రివును మూడుమూర్తులము క్తిచరుడా॥ పర॥ చరము లందునీవుగా ఫేచరములందునీవేం । ఝరీకిటతకతకతరుుణుతకతధిమిధిమితకతకిటత కఝం । కరము లెత్తిశరణు జేసెదరా । ఐశాదశంకర వరములిచ్చేకరుణమిదియేరా। నాసంకటంబులు నెనస్మిత్రుం చెవిణామిదియేరా । నామంటివ్యర్థువింటిబ్రోచి తెలంట కేమురా । కంటకంబునజంతువాయక వెంటవెంటనెఅంటికొల్వగ । కంటిమింటికి స్మారత్రిధానడ దంటులీపిడిదంటగోరికతి॥ పర॥ శన్నగెందత్రినిష్ఠమదిబల్ వన్నె ధ్యానింపుమందగ ।.మిన్నకాలోకన్నతంద్రి చిన్నెలానవలించుమునకు । నిన్నుమరి నేనేమంటిరా । మాయన్న నేనెన్నోవిధముల వేదుకొంటిరా । నీజాడకన్నులవున్నమా

చంద్రుండవంటివిరా । యిన్నరాశిబింబములోపల నున్న చిలుకానివున్న తెలచగ । కన్ను తెత్తిచూచిదాని మన్న వాగ్గైకొనవదేమి॥ పరమా॥ ధరణిలో కానూరివంశోద్ధారుతై చెన్నలరుచున్న వరదసుబ్రహ్మణ్యసురుందవాంఛతో మదినెంచుమంటిని గాంచుటకునీ కొంచనటరా। పరారనన్ని చంచలములో నుంచబోకురా । పరానినమామంచివాడని యెంచుకుంటినిరా । సంచితంబులు ద్రుంచరా యూచించి తెపలించరా । తంతుకేలనే సెవవునిరంతరము సౌరఃస్మియుంటి॥ పరమా॥

శహనారాగం-ఆది.

దురితాముద్రుంచిసద్గురుచరితామోమాగకేమనస॥ పరిపారివిధమూలప్రస్తుతించే దనివ్వు॥దురితా॥ కామాముచేతనీనీమామునురచి పరంభాములామోహముననపడాకుభ్రి తిమాలితివేడితి॥ దురితా॥ సీతాచేతానునీలోచత్తులమధ్యనున్న సాక్షిభూతునిసమ్మిన మోక్షానీక్షేపమామ॥దురితా। నామాటదాటకనీమోమాటమిడక పరంధామాటనోటి తోనీవీమాటననుటమనుట॥ దురితా॥ కానూరిసుబ్రహ్మణ్యకరుణానేలిన యూమానవజన్మ మునకినేనాటికిరుదుసుమ్మి॥దురితా॥ వాసిగాకేసువెంకటదాసునికితలచయిల్లువాస ముగాకయేదుర్దోషముతొలగుమనస॥దురితాము॥

నాదనామక్రియ-ఆది.

మతము లెందుకే ఓమనసానీకతగనుగొనవే ఓమనసా॥

సతతముశ్రీపతిసాక్షిగనురుపవ కాత్మనమెలగుము కాదు కాదు చీ॥మతము॥ పుట్టుటగిట్టుటమట్టు తెలుసుకుని ధిట్టయై యుండవె ఓమనసా। కట్టిడిపనులనుమట్టుపరచినిజ సుట్టముగనవేఓమనసా॥మతము॥ యెంతోవింతలుచింతలుమాదిదిగంతులువేయకె ఓమ నసా। పంతములాడకబాగుకసద్గురు పాదముగనవేఓమనసా॥మతము॥ మాయనుగెల చువుపాయముతెలసుక త్రోహానిజెందవె ఓమనసా। నియ్యకూపమునిర్వర్తించిమేకమోహి యుచుండుపరమోహంసా॥మతము॥ హితవుగసుబ్రహ్మణ్యనుతునకునుతులొనర్చవే ఓ మనసా। మతిలోవేంకటనాసుండనినీమహిమనెందవే ఓమనసా॥మతము॥

నాదనామక్రియ-జులవతాళం.

హాయనిబాడరే పురహరునిజూడరే మొరవినియ్యాటిఘోరయనిమరివరములొసగు గరిమతోను॥హాయని॥ సిరములొంచరేసురిశరణుజేయరే కరుణచేతధరనులోక మర యగామమున్నవాడు॥హాయని॥ చేతులెత్తరేమీచిత్తమణచరే । ఖ్యాతినైనభీతినైననీతి నైనయేతలపున॥హాయని॥ చింతమానరే గురుచెంతజేరరే సంతకూటసంసారమే డెంతె గానఅంతులేదు॥హాయని॥ తెల్లవారెనే యుదికల్లలాయెనే ఉల్లమందుతేజరిల్లు అల్లఖాని జాముతోను॥హాయని॥ నిబ్బరమలరాగురు సుబ్బయవరుల దబ్బరంబుగాదుమీ నిబ్బ రంబుచెదరకిక ను॥హాయని॥

రాగం-ఖామాచి-ఆదితాళం.

యోగకళనీవుయిది యనుచు తెలిసిని దురితముల్పంచర ఓరే ఓరే। సదమలమతి వయి సాంఖ్య యోగుల పదలక్ష్మి కొలుచుట సరే సరే। యోగ॥ పరమద్రోహివై పాతకపనుల నుపడకు పడకు మిక ఒరే ఒరే నిరుపమగుణగుణ మరవ్రుదలసిని తెరవుమ్మట దిసగే సరే॥ యోగ॥ కాలు భయమును నీవీలీలను పవి కాలకంటరా ఒరే ఒరే వాలా వాలా వాలాయ నిగురులీలలు కాదుట సరే సరే। యోగ॥ భయములకు మనిర్భయుడైనీలో బయలుకొంద రా ఒరే ఒరే। నివభక్తులకు చేతులుముడచి సేవలు జేయుట సరే సరే। యోగ॥ ధరనుయి ట్లు కానూరి సుబ్రహ్మండారి జూపెరా ఒరే ఒరే పరగువ వెంకటదాసుని వచనము సన్నుతించు టది సరే సరే। యోగ॥

రాగం మధ్యమావతి-అటతాళం

కరుణించరారా ఖగవాహ కడతేర్చవేరా॥

కరుణాకరుడని మొరలిడుమనే। శరణుజొచ్చితిమారువకిప్పుడు। కరినిబ్రోచిన వాడవనిని తెరవు నామతిలో నమ్మితి॥ కరుణించ॥ సురలసంతోష సుపరవరా సుగ్రీవపో షా। అరమరటిటో రెప్పనవరా సంస్కారము మరిమరి మరించెద, త్వరితము యమ వేతన జెందు తరిసాతలేరునో తలచలేదా॥ కరుణించ॥ ఇగినిపామాగుణుడా సంకల్పిక, నగధరగోచ రుడ। అగమవినుతియుగయోగంబుల నిగనిగనుమీకర్తలెబ్బెయుగ। ప్రిప్పుల జుట్టి వన్నుద్దగవసుందు గావనివే। కరుణించ॥ ప్రహ్లాదవరదా భక్తులపాలప్రబలీలాలేదా। దానదానము లెన్ని జేసిని దానమును దలియంగలేక, పూని నామతియందు నీపద ధ్యా నమే మరసుండెద॥ కరుణించ। మతిలోనమ్మితిని యిశిరమువలన గతీవీవంటిని। వెతలు సేయకు పతితపావన, సతిమను మధువిక్రుతులు పలుకగ। మతినిరాశింరిం మటదిని కిత వుడాగు నే యింగులేశా॥ కరుణించరారా॥

ఢోహార-ఆదితాళం.

ఎన్నివిధంబుల సన్నుతిజేసిన, కన్నతెత్తినుజాపరా। కన్నతండ్రిగిక న్నాదై వము నెన్నయితిమదిలోపలా॥ ఎన్ని॥ సన్నపుచంద్రుని చాయగోయనిచక్రుని మోము దియేమిరా। పన్నసుజనయా ఎన్నవినుత నే నెన్నుమమతిలోనుంటిరా। ఎన్ని॥ పార్వ తిపతిని ఎదము లెగతియని ప్రాపుగనేగొల్చెదరా। ఫాలనేత్రయో పంకజమిత్రా జాలిజే దుసీకేలరా॥ ఎన్ని॥ ధరలో వెంకట దాసునిబ్రోచే, దారనైనీవున్నావురా। అరమరలే కమజగన్నాథపురి అన్యుమైగొన్నావురా॥ ఎన్నివిధంబుల సన్నుతి॥

రాగము రేగుప్తి-అటతాళము.

భామాచక్రనివిన్నాదిరా। నీపదపదిగమగొన్నదిరా। తామరసాక్షునికల్లడి ల్లజేయు లేమానిన్నుచాలా, ప్రేమతోదలాచెను। లేదరా వేగమున దీని బ్రోవరా। నీక న్నచక్రనిదొవారా। బల్ వవ్వహారా॥ భామాచక్రని॥ చంద్రబింబమువంటిమోమురా। దాసభులను ముంచకులల్లాసురా। యింద్రానీలమునకింపుగా నెనయువురా। వందన్నీకేరా

నీ చెలిమిగోరు చున్నది। పొందరా తెలున్న నీకునిండరా। ముచుకుంద సఖికది అం దురా। ఓమందహాస॥ భామాచక్కని॥ సింహమధ్య మాదానిపదము రా। వరసింహుని సతి నెక్కిరించు రా। అమరశ్రీపురాంతక అసురవందితనీ కుమారునితల్లికియిలను సరిసు పులేరా॥ చూడరామీయిద్దరికి జోడురా దానితో నీవు కూడరా వేడుక మీర॥ భామ చక్కని। దీని పేరు మోహనాంగిరా। దివ్యభవనమంతటనిండి యుండెరా। సామాన్యఘ మశైన సాధించగా లేదు గనుక పార్వతీశ్వర గ్రక్కున కృప జూడరా॥ భామచక్కని॥

అష్టకము.

అసంగవిముడై సర్వజనుల కలవిగానిపదవదో। దినంబులన్ని దానియందు తిరుగు చున్నడు నెప్పుడుగా। మనంబులోన దెలియువాని మంచివాడనందగుగా। ఘనంబిదో కామారి సుబ్బరాయగురుని గాంచరే॥

రాగం-కాంభోజి-ఆదితాళం.

గురురాయుని భజియింపు మందరు పామరులు నరులు। దురితములను మతిపెరిగి త్వరితముగ యంతకునిపురి తిరిగితిరిగి మరలపుట్టువారలు చెడువారలు॥ గురురాయ॥ ఘోరకాననమందు చేరి కేరు మందురు। మీరియున్న కాముడు ద ఘోరమగు భారమెరుగక। పారము లేనట్టియీసంసార సాగరమును మునిగి॥ గురురాయ॥ పెద్దలయిన వారలను గని మరి గద్దరింతురూ। ముద్దుమాటలందు ముఖ్య పదార్థము గుర్తెరుగలేక। వ్యర్థులయి చెడినోదురీయ్యల మొద్దులూ మోటెద్దులు॥ గురురాయ॥ కామహరుని ప్రేమగోలచే నీ మమెరుగారు। సామిద్రోహులయి గురుస్వామి సుబ్రహ్మణ్యనమ్మని। స్వాముభయువని కోటులుమదు పొంబు గోళ్లవ్రాలెదను॥ గురురాయ॥

రాగము తోడి-అటతాళము.

ఎన్నతరముగాకదీ వెన్నెలలాగె సెయున్నది। వన్నెలాడిచిన్నది। వయ్యారమయి తానున్నది॥ యెన్న॥ బట్టగట్టనిచిన్నది ఆగిబట్టబయుట నెయున్నది। ముట్టుకున్న గట్టివారల మట్టుపర చేవన్నది॥ యెన్న॥ నోటులేనిచిన్నది। యదికేరిచూచుచున్నది। వేరు లేనిక్రూరజనులను చెరసేచేరన్నది॥ యెన్న॥ మాయలేనిచిన్నది తా కాయము గాకున్నది। గాయముపాయగోరువారల నాదరించేవన్నది॥ యెన్న॥ మక్కువ కల్మిలేనిదియులదిక్కుతానైయున్నది మక్కువైనచిన్నది। మనసందుదినుగుచున్నది॥ యెన్న॥ భయములేనిచిన్నది। నిర్భయముతానైయున్నది। నియమించిమెలుగుచున్నది సవినయముగనమ్ముగొలిచిన సాధులను బ్రోచేవన్నది॥ యెన్న॥ పంచవన్నెలచిన్నది। పంచజనులందరిని నేనిక్షించవేర్చవన్నది॥ యెన్న॥ వాసిగా కానూరిసుబ్రహ్మణ్యనే సేవన్నది। మాసమెంచక కేశువెంకట దాసు సేవన్నది॥ యెన్న తరము॥

రాగం- పంతువరాళి-ఆదితాళం.

అదుగో చూడరయా గురుపద। మిదుగో వేదరయా। అదుగో చూడందదర షెదలు। అండపిండబ్రహ్మాండమునిండెను। అదుగో॥ రంతులు మానరయా। యీజన పం

తము లేలనయా। వింతగలుగుజడచింతను తేరక కాంతలమోహము గైకొనకున్నది॥ అదుగో॥ మాటలు చేతికి రాయా యుక్తములైనటి వివరయ్యా। నోటిమాటయినిజాయులెన్నదురీ। మాటిదారికి లేకపైయున్నది॥ అదుగో॥ ధాటిలేనిదయ్యాయికేమని పాటులుగనరయ్యా। వాటముగనుగురునోటికి వాటమున్నతేటపరచి తేనాటుకయున్నది॥ అదుగో॥ పంతము నేయదయమదిబల వంతము లేనిదయా। అంతకబాధల శాంతిను జేరకక। పంతుకెక్కిన బలుశాంతిని వెలుగో॥ అదుగో॥ భాసురముగ జ్ఞానుల। దాసుల పోషణములు గనెను॥ దేశకవరదుండీసుబ్రహ్మము వాసిగవేంకటదాసునికొసగెను॥ అదుగో॥

రాగం- శుద్ధకాంభోజి-ఆదితాళం.

వేరేసంగతివినుమా నీవారిప్పరేయిటులౌను। పారినసద్గురు వాక్యములు మతి చేరిభజింపుము। జేయుమనుటుమతి॥ వేరేసం॥ పొంగుమకృంగుచువినవూ యాసంగతి నీలోగనవూ। భంగమునొందును వెంగిలితమువని। సంగరహితగురు పుంగవునెంచుము॥ వేరేసం॥ రెంతనిదెల్పిన వినవూ అంతరాత్మనదిగనవూ। గంతులు వింతలు రంతులు చింతలు పంతములకుయ్యోవద భంగంబిదియని॥ వేరేసం॥ గురునిదలచుమోప్రొద్దు దుర్గుణములతోబ్రిమమువద్దు అర్థమనంబిది వ్యర్థంబౌనని బుద్ధిలోనసద్బుద్ధిఘటింపుము॥ వేరేసం॥ సుబ్రహ్మగురునినమ్మినీ దుర్వారమువిషజిమ్మి। శబ్దశాస్త్రిమత ఘూసివాదముల శబ్దకపరగతి కాముకోనీవతి॥ వేరేసం॥

రాగం రేగుప్తి-ఆదితాళము.

భజగోవిందావరదాయనిమది భావించగరాద। ముదమువసుబ్రహ్మోద్యనివిటలునిపపమోగనరాదా॥ భజగో॥ చండకిరణదోర్ధండిపరాత్పరుడుండెననగ లేదా। అండపిండబ్రహ్మాండంబంతట నిండిగానరాదా॥ భజగోవిం॥ వాసవహృద్వరకేశవపరమోద్భాసురంబుకాదా। మోసపోకదురుద్వేషముద్రించే దేశికుగనరాదా॥ భజ॥ అహల్యాద్రౌపదిసీతసమేతమునందులవగలేదా। శల్యాగతుండైశ్రీవణానందాతుల్యముగనరాదా॥ భజ॥ జపతపవాదులురెండుకుయింకొక్కపమిదిగనరాదా। కృపతో వేంకటదాసునిబ్రోచేగురునిగాంచరాదా॥ భజగోవిం॥

రాగం కళ్యాణి-ఆదితాళం.

బుద్ధిమంతులగు పెద్దలసొమ్మది అద్దుతెలసికొని యాడగయా। నిర్దయాత్మకులు నీచులుగమానము నీతిగానిదది విడువరయా॥ బుద్ధిమంతులగు॥ అందదు పొందదు గుందదుకుందదు ఆనందంబదిగావరయా। నిండెకల్లలదినిల్కడలేదిది నిల్వదునిల్వదు నిల్వదయా॥ బుద్ధిమం॥ ఉడువదువిడువదునడువదుముడువదు చెడనిభాగ్యమది చూడతయా రెండతెగివదిసంసారనిబిడమని వేర్పుగానిదదివిడువరయా॥ బుద్ధిమం॥ తెలువదు పిలువదుకలువదునిలువదు జ్ఞానమాత్రమదిగానరయా అల్లరిజెడమిది కల్లతండ్రులది చెల్లుమచెల్లును చెల్లునయా॥ బుద్ధిమం॥ కోరదుకేరదుచేరదుపోరదు నేరనిపది నిజమైనుగరయా మూర్ఖవాదులగుశాస్త్రులుపొందులు దానిలేనిద్దిదివిడువరయా। బుద్ధిమం॥ అద

డు పాపదు ఏపదు కూపదు యీ పునులేనిదడియదుగనయా పాపుణ్య పటుభ్రాంతియూల మటు పాపఫలాలమిడిశాయరయా॥ బుధిమం॥ ఆనదు పూనదు కానదు పూనదు లేనిదియది యది గానరయా నానాగాలులవంటి శ్రమంబులలో నిదియని యెఱిగి మానరయా॥ బుధిమం॥ విసుకదు కసుకదు మెసగదు పొసగదు వశముగానిదది చూడరయా మును సులాటలది యూలములేనిది శసికశిత ముదిదివి మువరయా॥ బుద్ధిమం॥ మానదు పూనదు కానదు సకలస మానంబౌనది గానరయా మానాభిమానం మంత్రితథ్యములు మించిలేనిది మానరయా॥ బుధిమం॥ కదలదు మెదలదు వదలదు పొరలదు పదవిభాగ్యమది చూడరయా పాగరచే కలది పొంగుమక్కొంగును పసువెఱగనిదిని కాయరయా॥ బుధిమం॥ మానసము వకానూ శిను బ్రహ్మం ధ్యానాసనమది చూడరయా గానలోలుని కరుణచే వేంకటకవి గాంచినపరి పూర్ణమయా॥ బుధిమం॥

రాగం శంకరాభరణ-ఆది.

సార్వభౌముఁ తానుండఁడా యీ సాధుజనుల రక్షించఁడా। కామితార్థుఁడీ భూమిలో నపగ బూనెడు వారల బోధనమంచే॥ సార్వ॥ నూతి నారదుఁ తానుండఁడా యీ మాతృ ద్రోహంబులను చెందఁడా। మూతి కాంతలమ్ము గాత్రింబునప స్నాతు నైష్ఠ్యంగన పాతు లదుంచే॥ సార॥ చెరాచెరుఁ తానుండఁడా యీ కండాకండము చెందఁడా। నెం డుగధరలో సుబ్రహ్మణ్యని అంద జేసితానుండజాచితే॥ సార॥

రాగము వరాళి-ఆదితాళము.

వేదవాక్యములు బోధనజేసే సాధునెఱుంగుము ఒరే ఒరే॥

కాదీతరి వెత గాథలందుపరి బాధలనొందకు ఒరే ఒరే॥ వేదవాక్య॥ మోదమందిగు రు నాథుని గొలిచి పాదము నమ్ముము॥ ఒరే ఒరే। నీది నాదియను వాదము జెందక వాదుగాన తా ఒరే ఒరే। వేదవాక్య కోపతాపములు మాపుచేసియా పరాత్పరు నెంచుము ఒరే ఒరే। రూపు మీరసత్త్వాపక వనదుని దాపుజేయమిక ఒరే ఒరే॥ సాపాంఖ్య తారక అమనస్క యోగులకు సాగ్రముకుర్కమీ ఒరే ఒరే। నాగరీకమును బాగుపరచి నిరాకారు నెఱుంగుము ఒరే ఒరే॥ వేద॥ ఒవరగ సుబ్రహ్మర్యులు దెలిపి ఓంకారము నెఱుంగుము ఒరే ఒరే॥ వయ మలరగ యీ వెంకటదాసుని ప్రియముగ బ్రోచెను ఒరే ఒరే। వేదవాక్యములు బోధజే సే సాధు నెఱుంగుము॥

రాగము ఖామాచి-అటతాళము.

సంసారమే ఘోరమనరా। కంసారిపదములు కన్గొనవలెరా। సంసార॥

బృందారవనమున లేరా। సుందరమదిని లో జామిలో లేరా। సంసార॥ శంకా శివాసముగనరా। విశ్వంభడ వైరిలో నిజమెఱుగవలెరా। సంసార॥ శశికళాశ్రిత యోగన రా। ఈముసుకులాటలోగాక ముఖ్యముగనరా। సంసార॥ పరమభక్తులదారిగనరా। ని రుపమగుణాతీతుండ వైసీవుగనరా। సంసార॥ కానూరి సుబ్రహ్మమనరా। ఘనగురు పా దకములతో గతివమ్ముకొవరా। సంసార॥

రాగము నాదనామక్రియ-ఆదితాళము.

పదరేపోదాము గురునిజూప బయలంతెలియుము ముపదరేపోదా। గురునిజూచే పదరేపోదాము దరశ నాదశ బేదనక ముదముగ కుదురగ వందర॥ పద॥ యూనుదుర్గుణములను వీరోడి క్రియామూర్తులను బాడిముక్తిపాదంబునకూడి। వేదుకతో మీరాడు చుపాడుచు వాదవాదలగల చేదెలందరును। పద॥ ఆశ పాశాములన్ముద్రుంచి భాసురజాత్మని ధ్యాసమతిలో నేమారక వుంచి। దేశమందుమీ యాశకీర్త్యకళ బాసునగ కయిలాసమందుకి। పద॥ డించి విశాములనడంచి కరముననేక్శ్వరముంచి ఆగామి గుచుతెంచి। చెంచలములువిడి చేతులెత్తిమీ రంగతవరదునిపొంచిపొంచిన। పద॥ కొలది గురుగు బహ్మాగ్న్యానిదలచి। మీలోమీరోయని పిలచి సకలము తనుగాదలసి, మేలుగాను గురుకీలు దెలిసి పరబాలుడు వెంకట భక్తుని మోదవిరి। పదరే॥

రాగము పున్నాగ-అటతాళము.

నమ్మినీలో సమ్మోహించిన సొమ్ముదోచుకునుఅన్నయా తిమ్మదెలసియుమ్మాహీనిగురి నమ్మి కొల్వమన్నయా। నమ్మి॥ తొమ్మిదికటికీలకొంప దొంగలాపగున్నయా। కమ్మకల్లుగకొంటిలోపలమంట గల్పునున్నయా। నమ్మి॥ తెల్లవారక మందెనీలో తెలినొందుమన్నయా కల్లగాదిది గ్రహము లైదిట కలసెచూడుమన్నయా। నమ్మి॥ అఖండజ్యోతై మందుమండెను మెండుగానొకటన్నయా। విందుపున్నమనాటిచంద్రుని పందు వెన్నెలన్నయా। నమ్మి॥ అందులోనలుచంద్రసూర్యులు అందివెల్గున్నయా। ఆంపముగ సుబ్రహ్మసుమవరు వందితెలిన్నయా। నమ్మి॥

రాగము నాదనామక్రియ-అటతాళము

ఆనందామహిమతానంది। సత్వానందాప్రతము లేసలుపమన్నాది॥ ఆనంద॥ తానందుతనకుతానంది। దానిలోనందు సకలాలోకములుండునంది॥ ఆనంద॥ సకలము నాయందులందీనన్నకలంక చరితులే అందుదురంది। ఆనంద॥ ఊరేవిపేసలేదంది। నన్నాశ్రీతీ సేవారిపేరకేసంది ఆనంద॥ కానూరిసుబ్రహ్మమంది। పూనివెంకటదాసునిబుద్ధిలోనుంది॥ ఆనంద॥

రాగము జాలిపున్నాగ-అటతాళము.

అందమదియానందముద సానందనాదుల కందరా। పొందికనదానందులోకంబుండికన్నులజూడరా। అంత॥ కేసదడియలరానిదదిమతిబూదది యతిముదమురా పూనివనగిరిపర్వతంబుల పొంకమందులజూడరా- అంద॥ కుంటమణివైకుంటమదియోతింటకగవులనంటురా, వెంటవెంటియున్నపదవి నంటికన్నులజూడరా- అంద॥ వాసతుదికైలాసమధిగురుదేశమది తావాసురా, దాసజనులందరికిన్బ్రోచిన వాసికన్నులజూడరా। అంద॥ జ్ఞానపదికానూరిసుబ్రహ్మానుభవముని తెలియరా। పూనివెంకటదాసుకొసంగిన భాసురబుద్ధిగాంచరా। అంద॥

రాగము నాదనామక్రియ-ఏకతాళము.

ఎన్న శక్యము గాక యేమియు తాగాక యున్నదిమయిన కైవల్యంబు తన్ను తాగన్న బుద్ధిమంతులకు దొరకును, మంతులకుదొరకదీకైవల్యం। యె॥ జనరూపములు గాక జగతిలోనంటక చైతన్యమనబడు కైవల్యం। యుగయుగంబులకైన వినుకదేమియులేక యుంపొందుచున్న దీకైవల్యం। యె॥ భ్రమలుయేమియులేక బ్రహ్మాండములు తాక ప్రాపించియున్న దీకైవల్యం। చందంబు ముగాగా సుందరంబునులేక పొందుగానున్న దీకైవల్యం। యె॥ కరుణయేమియులేక గగనంబుతాగాక కనిపించ నేరదు కైవల్యం గురుడు సుబ్రహ్మణ్యకటాక్షంబులేక। వెంకటనిటలునికి దెల్పెకైవల్యం॥ యె॥

నాదనామక్రియరాగం—ఏకతాళం

మాకు మాగురుని పదములే కంబులో పలవిశేషంబు దెల్పెడియీరమ్యం। తాకుష ఫలజాంబుకేసరీపుత్రుడను కపులతో వోసగినదియీరమ్యం॥ మాకు। యాదవనితావ్రయము మోహాదంబులఢిధర్మసోపరకునోకం నెగుయీరమ్యం। మనమునాదమునితోడమార్గంబు ద్రౌపదిమున్నం మెమన్న దియీరమ్యం॥ మాకు॥ కమ్మవిల్తుతల్లి కామజనకునితో గ్గితెల్ప గాగైకొన్న దియీరమ్యం। మారహారితుడు చిన్నమార్గంబుపొన్న గోరికొన్నదియీరమ్యం॥ మాకు। దేవపూజకి మందుతయయు చెతా ంనభాగంబు జెందిన యీరమ్యం। కోపాంబలరిపుకులుకు ఉపహారిణింబని పంక్తిత్రప్రభువుకు దెల్పెయీరమ్యం॥ మాకు॥ కాసిగాకానూరిదేశి కాత్మజపాదవాస్యమైయున్నదియీరమ్యం। హాసంబులేక యీ కేసు వెంకటదాసుడో పిలుగ్గున్న దెయీరమ్యం॥ మాకుమా॥

ఆనందభైరవిరాగం—ఆదితాళం

ఎంతరమ్యమెంతరమ్యము కైవల్యపదమదెంతరమ్యమెంతరమ్యము। యెంత రమ్యమెంతరమ్యమెంతు కన్యాకాంతిదనకు। యింత గాంచికే మొగాని అంతరాత్మదాలియువారికి॥ ఎంత॥ వినదుతానునడచుయెందు కెడదు కంపించినదిన్ని। వాడికగ్గు మాదిమాప నొనరినొట్టుయేడలేదు॥ ఎంత॥ అనదుయేమివినదుతాను గనదు నేనదు మేలు। తినదుమంచిదనదుపొంచి కనదుయెంచిజూచువారికి॥ ఎంత॥ రమణపర్వతములు గోపురములు చాలతెరులు మంచి। పురులు సురలు నరులు కిన్నరులు మొరలు విందుపరమ॥ ఎంత॥ మించిధనములుత్రుంచి గురుని యెంచి సుబ్రహ్మణ్యముకృతిగా। మంచు కేసు వెంకటాఖ్య అంచితముగ గొలచియున్నది॥ ఎంత॥

ఆనందభైరవిరాగం—అటతాళము.

ఏమేమియీ బోధమహిమ బుద్ధమానవాసమలకుమతిగుంపదరమా॥ ఏమేమి॥ మధురసఫలపక్వతుల్య దీనవిధమెరిగిన వారికిదిరాకైవల్య। మూదమొప్పగాంచిన సాఫల్య తెలిసినవనామ లోమంము వాడె సాఫల్య॥ ఏమేమి॥ సకలారములయందు లేను వైర జనులంతి వెనకిన కవరా వేరాగు। వెతలాలా తాజిక్క బోడు నెట్టిం తములతోలికియది తానేకాదు॥ ఏమేమి॥ తన్ను తాదెలిపిన వారు తత్వసంపన్నులే గాకతా నెరుగలేక।

రాగమునాదనామక్రియ-ఆదితాళము.

పదరేపోదాము గురునిజూడ బయలుదేరియుమును పదరేపోదా । గురునిజూడే పదరేపోదాము దరకజేరక బెదరక ముసముగ కుదురుగ సందరక ॥ పద॥ యీమూడుగుణము లను మూర్తిత్రయమూర్తులను దాటిము క్తిపాదంబునకూడి। వేడుకతో మీరాడుచుపాడు చు వాదవాదలుగల చేడెలందరును। పద॥ ఆశ పాశాములనుద్రుంచి భాసురజాత్యుర ధ్యాసముతిలో నేమారక వుంచి। దేశమందుమీ యాశసిద్ధకళ భాసురనగ కయిలాస మందుకే। పద॥ డించి బింకాములవదించి కరమునమేల్కొరముంచి ఆగామి గుచుతెం చి। చెంపలములువిడి చేతులెత్తిమీ రంగితవరదునిపొంచిపొంచిన। పద॥ కొలది గు రుకు బహ్మగిర్యానిదిలచి। మీలోమీరోయని పిలచి సకల బు తమగాదలసి, మేలుగాను గురుకీలుదెలిసి పరబాలుడు వెంకట భక్తునిమొరవిని। పదరే॥

రాగముపున్నాగ-అటతాళము.

నమ్మినీలోనమ్మించిన సొమ్ముదోచుకునుఅన్నయా తమ్ముడలపియుమహినిగురి నమ్మి కొల్వమన్నయా। నమ్మి॥ తొమ్మిదికిటికీలకొంప దొంగలాపగున్నయా। కమ్మకలుసికం టిలోపలమంట గల్పున్నయా। నమ్మి॥ తెల్లవారకముందెనీలో తెలినొందుమన్నయా కల్లగాదిది గ్రహముతైడట కలసెచూడుమన్నయా। నమ్మి॥ అఖండజ్యోతై మండుమం డెను మెండుగానొకటన్నయా। నిండుపున్నమనాటిచంద్రుని పండువెన్నెలన్నయా।న మ్మి॥ అందులోనటుచంద్రసూర్యులు అందిరెల్లన్నయా। అంపముగ సుబ్రహ్మగునువ రు పంచితెలిపెనన్నయా। నమ్మి॥

రాగమునాదనామక్రియ-అటతాళము

ఆనందామహిమతోనుంది। సత్వానందాద్రవతము తేసలుపమన్నాది॥ ఆనంద॥ తా వందుతనకుతానుంది। దానిలోనందు సకలాలోకములుండుంది॥ఆనంద॥ సకలము నా యందులందీనన్నకలక చరితులే అందుదురంది। ఆనంద॥ ఊరేవిపేరులేదంది। నన్న కోరితేసేవారిపేరేనంది ఆనంద॥ కానూరిసుబ్రహ్మమంది। పూనివెంకటదాసునిబు ద్ధిలోనుంది॥ ఆనంద॥

రాగముజాలిపున్నాగ-అటతాళము.

అందమదియానందమద సానందవాదుల కందరా। పొందిగనదా నందులో కం బుందికన్నులజాడరా। అంద॥ తేనెదడియులరానిదదిమతిబూదది యతిముదమురా పూ నివనగిరిపర్వతంబుల పొంకమందులజాడరా। అంద॥ కుంటమణివైకుంటమదియోతిం టతగవులనంటురా, వెంటనంటియున్నపదవి నంటికన్నులజాడరా। అంద॥ వాసకు దికైలాసమదిగురుదేశమది కాబాసురా, దాసజనులందరికిభ్రోచిన వాసికన్నులజాడ రా। అంద॥ జ్ఞానమదికానూరిసుబ్రహ్మనభవముని తెలియరా। పూనివెంకటదాసుకొసం గిన భాసురఖ్యాతిగాంచరా। అంద॥

రాగము నాదనామక్రియ - ఏక తాళము.

ఎన్న శక్యము గాక యేమియు తా గాక యున్నతమయిన కైవల్యంబు తన్ను తా గన్న కృతార్థులకు దొరకును, ... లకు దొరకని కైవల్యం। ఎ॥ జడరూపములు గాక జగతిలో నంటక చైతన్యమనబడు కైవల్యం। యుగయుగంబులకైన విసుక దేమియు లేక యింపొందుచున్న కైవల్యం। ఎన్న॥ భ్రమలు యేమియు లేక బ్రహ్మాండములు తాక ప్రకాశించి యున్న కైవల్యం। చందంబు గాను సుందరంబును లేక పొందుగా నున్న కైవల్యం। ఎన్న॥ కరుణ యేమియు లేక గగనంబు తా గాక కనుపించ నేరదు కైవల్యం గురుడు సుబ్రహ్మణ్య కటాక్షంబు లేక। వెంకటనిటలునికి దెల్పె కైవల్యం॥ ఎన్న॥

నాదనామక్రియ రాగం - ఏక తాళం

మాకు మా గురువు ఇదు లోకంబులో పలవిశేషంబు దెల్పిన దియ్యారమ్యం। తాకుస కులజంబు కేసరిపుత్రుడు కనుగొని తో వెసగినదియ్యారమ్యం॥ మాకు। యాదవనీతాన్వయమున పాదంబుల ధర్మసూను శోకం బెరిగె రమ్యం। మనుమాదనునితో దమార్గంబు ద్రౌపది మన్నించి మమ్మన్న దియ్యారమ్యం॥ మాకు॥ కష్టవిల్లు తల్లి కామజ జనని తోల్గి తెల్ప గాగ్లి కొన్న దియ్యారమ్యం। మారిహరితుల చిన్ని మార్గంబు పొర్ప కోరి తానున్న దియ్యారమ్యం॥ మాకు। దేవమానికి నందుతనయు చెంత నవభాగంబు జెందిన దియ్యారమ్యం। పాహింబులరి సుతులుకు ఉపహారిత్రంబు పంక్తిత్తు ప్రభువుకు దెల్పెయ్యారమ్యం॥ మాకు॥ గాపి గా కానూరి దేశికాత్మజ పాద వాసమై యున్న దియ్యారమ్యం। పాసంబు లేక యీ కేసు వెంకటదాసుడో పిలగ్గున్న దియ్యారమ్యం॥ మాకుమా॥

ఆనందభైరవిరాగం - ఆదితాళం

ఎంతరమ్య మెంతరమ్యము కైవల్యపదము కెంతరమ్య మెంతరమ్యము। యెంత రమ్య మెంతరమ్య మెంతు కస్తు కాంతిదనరు। యింత గాంచితి కేమో గాని అంత రాత్మ దెలియు వారికి॥ ఎంత॥ విడదు తాను వడదు యొందు జెడను క్రిందబడను చిన్న। వాడి గల్గ మాదిమాప నొవరికి నొటు యేడ లేదు॥ ఎంత॥ అవదు యేమి వినదు తాను గనదు నేనదు మేలు। తినదు మంచిదనదు షొంచి కనదు యొంచి జూను వారికి॥ ఎంత॥ రమ్యులుపర్వతములు గోపురములు చాలతరులు మంచి। విరులు సురలు నరులకిన్నరులు మొరలు విడుపరమ॥ ఎంత॥ మించి భ్రమలు త్రుంచి గురుని యెంచి సుబ్రహ్మంమనుతి। నంచు కేసు వెంకటాఖ్య అంచితము గ గొలచి యున్నది॥ ఎంత॥

ఆనందభైరవిరాగం - అటతాళము.

ఏమేమి యీ బోధమహిమ బుధమానవానములకు మరిగుండెదరమ॥ ఏమేమి॥ మధురసఫలపరితుల్య దీనవిధ మెరిగిన వారికిది యౌ కైవల్య। ముదమొప్పగాం జెనహల్య తెస్సవనామ లోనుంచు వాడె సాఫల్య॥ మేమేమి॥ సకలారములయందు లేమ నైర జనులంతి వెవకెవకవరాని రాగు। వెతలాలా తాజక్క బోధు శాస్త్రాంతములలో లేకయిది తానే కాదు॥ ఏమేమి॥ తన్ను తా దెలిసిన వారు తత్త్వసంపన్నులే గాక తా నెరుగ లేరు।

యీస్వాకృత్యైకపోశేరు పిన్నజీవుల ప్రాణులన్నిటకేమి॥ ఏమేమి॥ ధరణిలో సుబ్రహ్మ గురువు నీకుధారిణావిరశానిదరి జేరలేవు। ముక్తిశంబులో నుజిక్క-వు సర్వమునికిజీవు లతో టీమురిగిచచ్చేవు। ఏమేమి॥

రాగం అఠాణ-జంపెతాళం.

ఇక నేటికైన నేటికే ఓహో జీవా యిక నేటికైన నేటికే। ఇక నేటికైన నేటికే పాటి సౌఖ్యంబు రోసి పాటిభోగంబిది కాపాడుకొను మందు॥ ఇక॥ ఏడమూవులరీతి సుందు నీబ్రహ్మంబు నండజేరి పెద్దగండుపక్షులబట్టి। చండిపృత్తము నెక్కి దారులుకవి పెట్టి శాదూలుతరగ గొట్టి మూడుకోట్లు దాటి మూలవాడె పుగక॥ ఇక॥ అద్దంబులను జేర్పి దిద్దికట్టిననిలువు టద్దాలమేడలో పెద్దనయి వాసంము మద్దుగుణము చేత ప్రాప్తుబుచ్చెదవు గద్దారితనముసశుద్ధిచేసెదవు అద్దారి సుబ్రహ్మయ్యగారి జెందక॥ ఇక॥

రాగం-ఆనందభైరవి-అట.

రాణిం మనవరత్నరరహితం ము మేడలో రాణితాను న్నాదిరా నను జోర్చి చుట కావలేనన్నాదిరా దానికెంత రాణివాసంబాయెరా। భూమి భాంతారములంతటనిండి దనరు మప్రణ్వాస్వరూపిణి ప్రభువైన తల్లిని। పలుమారు నే వేడెద పాపంబులు పడగూల్చుమనిపాడెద భద్రంబుసే పదము తెగొనియాడెద భక్తుడా నేను బాటాలపాటించెద। బాటామగను కొన గోటూ గోనటుముక్తి పాటింము కున్నట్టి పాటకి జెగజెట్టి। రాణించు॥ చంద్రసూర్యుల కాంతి జెందుందు నాయింతి ఆందమే మనియెంచెద డెందంబులో ఆ నా దమనిరొల్పెదదముందుగ రావో సుందరి యనిపిలచెద వెతలు జిమ్మి గతి జారాఖ్యమని ముర్కెద। హితవుగా సంసార యిహములో నంటక ప్రతిగా మేరయి నాటి పాలించుధర పట్టి॥ రాణిం ము॥ తొలుకారి మెరుపోను తోయజాతేమేను కులుకుయే మనవమ్మురా గణములు లేక కుంభిణిలో నొచ్చెద గుర్తుగ నురికూడి కానవమ్మురా మూర్తులు ముగ్గురెరిచూడవమ్మురా ముక్తి మూలదారి యేయిదిగాంచరా మందిగా కానూరి సుబ్రహ్మయ్యని పాద పొందుము వెంకటవిటలూ నుగాంచగ॥ రాణిం ము॥

రాగం-కాంభోజి-ఆట.

జీవా నీకు నేను సేవాలుజేసెద దోవాజూముకోపి వో జీవా కావరంబు చేత భూమి మీనదరోత కామితాములునీ కుహితవాటలే॥ జీవనీకు నేను। మోహామలరిని లోనో హోమూనెటిపలు సాహసముల చేసాధించవే వ్యూహాదెలవిచేవు సకలేశ్వయునికొలచియ శిలత్వమంతయు యొసల్పించవే। జీవానీకు నేను॥ కానూరి సుబ్రహ్మణ్యగురురాయునిపూ నిశ్చగా నమ్మివాగడొందవే॥ మానుసాత్రుతునను మరిదాతిలేకున్న, యోజన్మమునసీళ్ళో వెతుకూడు వే॥ జీవానీకు నేను॥

రాగం-కళ్యాణి-ఆదితాళం.

కోమలాంగులా రాగుని కొలచి ప్రకుసదామ శామరసాక్షుని దలచుచుమతిలో తామసమిడుతాము॥ కోమ॥ రాగద్వేషములరహితము జేసి ఆగమింపుదాము రాజ

యోగసారంబువిమతిలో పూనిగోర్పులు దాము॥ కామ॥ యాపశాస్త్రయములు విడచియును వచాశలాగ్గదాము మోసపోకమనదేశకుపాదం మోసికేతిరింపుదిమ॥ కామ॥

రాగం-నాదనామక్రియ-అట.

గాంచవలెరా మంచిగురుని బృందావలెరా గుణములు॥ గాంచవలెరా॥ సంచితంబులుద్రుంచి పొజన్యములడించి బొంచిపాపాత్రివాదకారుని గాంచవలెరా॥ చెంచలంబులోనా చేరివర్తించక యొంచిగురునిపంచ చేరితనను॥ గాంచవలెరా॥ కాశీగాకానూరి వేంకటాత్మజ పాద వాసమైయున్నట్టిభానూరపదవీని ॥ గాంచవలెరా॥

రాగం-ఆనందభైరవి-జుల్వతాళం.

సకలాగమములు దెలసి నికిలంబులోగలసి సకలేశ్వరునిజ్ఞుచిలుకా। శుకపికంబులువిడచియిక నీవువనమందు వదిల్లుమింకుమూచిలుకా॥ సకలా॥ తారతమ్యము లేకలేను గానికులములో తగిలివర్తింపకాచిలుకా। వేదగాపరిభక్తిరోసినిజస్తంబు వారించుకొందువేచిలుకా॥ సకలా॥ సారంబు లేవట్టిచక్రంబులవంటి చేంబునీకేమి చిలుకా। కారుణ్యపదముసంపాదించిసద్గురునికరుణుండి బదుకుమూచిలుకా॥ సకలా॥ మూఢత్వమునువిడచిముచ్చుమురిగడచి వాడిగానీవుండుచిలుకా। కోడ్లగంటుల్గడచి పాడిపంటలుగలచి భద్రముగానుండుచిలుకా॥ సకలా॥ ధరణిలోకానూరిదిమగల్గుబర్లోత్స్య దారిలేమందుమూచిలుకా। పరగవెంకటదాసభక్తుండుజెప్పినవి పరుగులెత్తకనుండుచిలుకా॥ సకలా॥

ఆనందభైరవిరాగం-అటతాళం.

జగద్గురునిమహిమా చెప్పనాకుతరమా। చేరచూడుడివారలు ఓజనులారకూడి క్రమ్ముక్కుడిదులు। శ్రాదుగకేంద్రుని కీడుబాపినదేము జేడిచూపుమన్నయోకమైయున్నాడు॥ జగ॥ మానవాధములకు మహిలోపలనునాడు మరుగిత్యులేవన్నాడు వనుచేరేటివానికిసరియన్నాడు। కూడికగాబ్రహ్మాడివారిముదయున్న వేడుకనేనన్నదు నాకన్న వేరెవడింక అనియున్నాడు। రూఢిగానెమూడు వాడిమాటలయందు నాడుమున్నట్టివాడెపో బ్రహ్మంబు॥ జగ॥ మానవాధములకు మహిలోపలను నాడుమరుగియ్యలేవన్నాడు వనుచేరేటివానికిసరియన్నాడు। మానసమందుకానూరిసుబ్రహ్మధ్యానాసనాథుడైవూనియెలింగేటి॥ జగ॥

రాగం పంతువరాళి-ఆదితాళం.

సప్తకోటిమంత్రములకెల్లయిదిగొప్పమంత్రమనరా। స్వప్నవర్జితంబైనవిరాట్టుని సన్నుతించవలెరా॥ సప్త॥ ముప్పదియారుతత్వంబులలోమూలముగనవలెరా। గొప్పవారమనిగోముననిరుగకముప్పుతెలియవలెరా॥ సప్త॥ శక్తులయిటిని చేరకనీలోయుక్తిగానవలెరా। ముక్తిమార్గ[illegible]విరక్తుడుగానవలెరా॥ సప్త॥ నిద్రబోయి పరనిద్రజెందిమతి భద్రమొందవలెరా। గద్దరించిని మొద్దుగుణంబులు దిద్దికానవలెరా॥ ఏడుకొండలవారియోగుడైయున్న వెలుగుచేరవలెరా। కూడికనీలోగురిగా[illegible]

కొంచమునరా॥ సత్తు॥ పంచాక్షరములుపాడక తెలిసికొనలేవటె॥ మంచిగ వెంకటదాసుని వచనము తెలిసిచూడవటె॥ సత్తు॥

రాగంమాళవ అటతాళం.

చూడరా గురుని వేడరా గుర్తుగ శ్రీగురుని చూడరా గురుని వేడరా॥ చూడుతానా ధారచక్రం బీమతో డైకూడి పైగా నాదుస్వాధిష్ఠానచక్రం సరిహరిశిగోవియాముచుండెను॥ చూడరా॥ వేడుకతో మణిపూరకంబా శ్వేలసంఖ్యగలవన్నగల గ। కూడి యనాహతంబులోపల మాడిసేయుచున్న శివుని॥ చూడరా॥ విశుద్ధిచక్రమందున అమ్మడైవర్లిశలు ప్రొద్దుపుచ్చు మిన్నమగ్గురాయగ జూడవచ్చు వేడు॥ చూడరా॥ వేగము ఆజ్ఞయను చక్రిగా త్రికూటంబు తానుబరగ నారియందున్న గూరహరిని చూచుము విదర్శించదరమా॥ చూడరా॥ వాసిగా కానూరిసు బ్రహ్మకునిమశిగాపిదీప్పుడు భాసురంబుగ కేసు వెంకట దాసుకభక్తసమునని॥ చూడరా॥

రాగంరేగుప్తి ఆదితాళం

కానరా రేపోడము కానూరిసుబ్రహ్మపాదము॥ కాన॥ మానక మాతిలోమునుతిలవంచి యోగనిష్ఠ ఇపూరక విడచి ఓనమాలు మొదలొకటిగలసి అఆ లెనమిదివాటిపాకలనెమ్ము బవదనాలు విద్యలువిడచి అహంప్రపంచంబిచా బాయమునరి॥ కానరా॥ కమ్మవిల్లుమేలంబుగూలక సొమ్మసిల్లియాలంబనుదేలక బొమ్మలాటలకపొగ్గమునుండక కమ్మవాండ్రీకుణములలంచక యమ్మదెలసి మీరంబుజనాభుని నమ్మిసమ్మతిగ యిమ్మహిలోపల॥ కానరారె॥ వాసిగావిమానదేశకొత్తమునదోసిలొగ్గిమనాద్రోవ ముడిగ్గని భాసురముగ సుబ్రహ్మణ్యకపదివాసయుజాపెగ వైభవములరిమ॥ కానరారె॥

రాగముకాంభోజి-ఆదితాళము,

కదలక మెదలక కద్దులేదాక సుద్దులుకమునుజ్ఞాని। గొద్దువలెనుచిన్న పెద్దలగానక। రగ్గిసేయువాడజ్ఞాని। కదల॥ మంచిదచెడ్డదియుంమ మనంబున నెంచ బూనడుసుజ్ఞాని। పంచలకబ్బైరాగ్యము బెంచి వాదులాడువాడజ్ఞాని। కదలక నమ్మకమునయియామతములన్నిటిని నమ్మకయుండునుసుజ్ఞాని। దిమ్మరితానయి దేశముతిరిగి సొమ్ముగనలేడజ్ఞాని। కదలక॥ భేదములేకను వేదవాక్యములు పాడుగానుతానుసుజ్ఞాని। కాదులేదనుచు కావక చెప్పుడు కసవుపోసువాడజ్ఞాని. కదలక. మాటయందునిజతేటగల్గుననొక మాటితెలుసుతానుసుజ్ఞాని, బూటకంబుతపాటుజేసుచు, కూటికొఱకువాడజ్ఞాని. కదలక. గ్రక్కునకయివర్గంబుచేకను గ్రమ్మనను ముసుందునుసుజ్ఞాని. యొకట్టంచిమరిదిక్కుచనీల్గుచుదిక్కుకానలేడజ్ఞాని. కదలక. పరిగణించుకానూరిసుబ్రహ్మంపాదంబులు మరిమద్దాని। సరసవెంకటదాసునివచనము సమ్మతించలేడజ్ఞాని. కదలక।

రాగముఝాలికాంభోజి-అటతాళము

కోటమునవదివీధికోటలోనున్నట్టి పేటలోపలదివ్వె ముత్యమటా పాట యగడీరి కూటమెరుగుటట్టి నాటకభావులకంగనట, నే. బూటకంబులనెడు పుట్టింటిలోపల

బుద్ధియనెడుబిడ్డపుట్టెనట- కోటగరచుకొనియొక నక్క- తిల్లదను- పాటిమీరనఘకీం
చెనట- నే- కొండాగ్రహములయందుండి పోరగాను దండిమేకలమందదగిలెనట- తుం
డకాడుకు మేకలమందబారికాని నిందువేయక- తానొంటెనట- నే- పశుపుగాని బ్రే
పాలు గ్రోలియొక పాపాడిభుపిలోన బ్రతికెనట- ఉపమదెలిసిచూడ విపరీత మాయ
యున్న- అపరిమితమునానందెనట- నూటికరత్నాలమూటకోసమువొంగ బాటలో
నివాసుడై యుండెనట- పాటలథసుడువకడాటలాడుచువచ్చి మూటముందుగ ద్రుము
చ్చిలించెనట- నే- అనదుగనున్నట్టి అగ్నిద్రభూమిపై. ఆటిజట్టొక్కటి మొలిచెన
ట- పిల్లకుంటువకడు పురికితెచ్చి మాను- నరికివేసినోట వమలెనట- ధరణిలో కొంక
టదాసుడుకొన్నాళ్ళు, దరిగానలేకిందుతిరిగెనట. తిరువాతనానూరిదండిసుబ్రహ్మణ్యు
డాపుకేరిపాపుగొల్పెనట- నే-

రాగము మధ్యమావతి-ఆదితాళము.

అమృతపావనమేజీవనం- ఆచార్యుల బోధ- అమృతపావనమేజీవనం- కర్మ
రహితఫల విమలసుజనుల- విశ్వలాత్ములసత్యానందుల- ప్రత్యగాత్మ ప్రభుసై
యితదుయతుల హితుల ప్రవర్తుల గతులదెలిసి- నియతులనర సతతముక్తమతిమంపులో
వలి- యిలనుగొలువదవరుమున్న- సద్గురుబోధా- అమృత- ఇమ్మహిలో పాపంబులు
కాపెడి సొమ్ములాపగిమనసులోపలను। గల్గనున్నమనుచు- కలవహరితుడై- దురితము
లనదల్చి- నిఖిలధరితుడనగ- పరిపూర్ణుడయిమురియుచు- ధ్యానధారణందుంచు, గర
పగదొరయయి- పరమాణుండై బరగను- సద్గురుబోధ- అమృత - ధీరతమీరినాదా
రిద్రవ్యము- తెగదూరడంముకుంక- చేరితనిపద- వారిజములదరి- నీరజాక్షినీదు జేతు
సేవలు। నేరమేమియిటురారా- వదలనురా- క్రూరాత్ములదరిచేరని- సుబ్రహ్మణ్యునిబో
ధ- అమృత-

కాఫీరాగం-జుల్వాతాళం.

దాసజనపోషక వాదోష మేమిరా। నీదాసులకును దాసునంటి। దాతిజాపిబ్రోవరా।
దాసజన। వ్యాసాదిమౌనివినుత నీసమానమెవరురా। నాఘూళిదీర్చి గావుమంటి। గర
ళకంటపాహిమనే।దాసజన। బాసురముగ యీశగధరేశ రమ్మురాహర।పరమే
శ సుప్రకాశ। దీక్షప్రణుతిజేతుయీశ్వరా। దాసజన। కైలాసపురినివాస కాశీ
లోబరిపురయం। కరవిలాసగుణతరేశ కంబుకంటపాహిమాం।దాసజన। పాతకుడవటవ
క నన్నుపాలింపుమా। భవహరాశునీతి చరిత్రశ్రీతి వచనరీతి। దెల్పుబవహర।దాసజన।
గోరమయినవర్తకజ్వాల కోర్వలేనురాధరా। నీపేరుకెట్లు కోరుచుంటి। వేరుగానురాదొ
రా।దాసజన। ప్రత్యకాప్రణువవరూప సత్యమేవురాహర। బ్రుత్యజనుల భక్తవరద।
ప్రబుపురీవురావారి।దాసజన। వాసిగనానూరి సుబ్రహ్మశక్తేశహాహర। శశాంకుదగకే
సువెంటరాశి నేలకాసురా।దాసజన।

రాగం-దర్బారు-ఆదితాళం.

దొరానిన్నా నేనెంచుమ్మితిని। దిరానన్బ్రోవుము పరాకేలను।దొ। శరంబొసంచి నేశరణంచుమిా చెరితంబులే। చేసెద।దొ। కరంబు నాదుహృదంబు। బావుమునకొహా తు చేసాయకలదితి।దొ। రసంబు నీముదుపరంబు। నాకానరంబు తొరగే కరంబు లోనిడు।దొ। ధరాయందు వెంకటనాసుని। పరంబంటి సుస్థిరంబుజేయ్యుము।దొ।

రాగం-జంఝుటి-ఆటతాళం.

యొంతనివేడితిర గురురాయా। వేగ మెబ్రోవవే గురురాయా। యొంతనివేడితి వేగమెబ్రాడితి। సంచితముల్ విడచితిరా। గురురాయ॥ యొంత। నమ్మితినీపదమిమ్ముమా తోము। వాకింమ్ముదెల్పావేరా గురురాయ। యొంత॥ వింతలువిడచితిరంతులుబాసితి పంతముగాయకురా గురురాయ॥ యొం। రంగుగసుప్రహ అంగజవారితోడి। లింగయనేలావేరా గురురాయా। యొంత।

రాగం-భైరవి-రూపకతాళం.

గుణముకదురదు యేమిసేతును గుణము॥

...తవుతో నీగతిగానకమతిమరచియు తిరిగితిరిగి। సతతము గురుపాదసేవజేసి ముక్తి వేడుమన్న। గుణము॥ మర్మము విడచియు నీవు నిర్వికారముగ నుండుకర్తదొలగి మోక్ష పదవిగల్గును క్రీలాసమున్న। గుణము॥ తిన్నగ శరము నువంచియు కరము లెత్తి శరణుబల్కు గురితెరవు మదినుంచుము మరువకస్తుతియొందుమన్న। గుణము॥ వెరపుసుయేటికి నీకిక దొరికినము క్తినిధ క్తిని తరిచియు చూడుము నీమది గురిగానాధారజెప్పెను। గుణము॥ కానూరిసుబ్రహ్మ కేసు వెంకటదాసు అంచితముగబసవలింగు కొంచియొన్ని మాటలన్న। గుణము॥

రాగం-బిలహరి-ఏకతాళం.

యొన్నిజెప్పినగాని తిన్నగతియగవు। మున్నానగయికొనవా। మనసావన్నెగా గురుపాదా ద్యాన్నమేమారక। వున్నమన్నింతు। నేవో మనసా।యొ। చిట్టిబొమ్మలాట చెట్టునందొకమాట। పుటిన్నాదదిచూడు వోమాప। యొట్టులయిననయీ పట్టువిడువకుమింక। పుట్టనేపుట్టవే। హామ్నాసు। యొ। అందంబులనుజూచి చెందబులనుబూసి। ముందుగతిసెరుగవేవో మానసా యొందరేమన్న నీకెందుకింకాజాలి చిందులద్రొక్కకేవో మానస యొన్ని-బరమునకకానూరిసుబ్రహ్మ గురునమ్మివరములుగైకొనవే వోమానసా పరము పరంధామ నిరుపమగుణధామ నేవుపుణ్యనియాడవే మనసా-యొన్ని-

రాగముశనకకాంభోజి-అటతాళము

మారాజయోగి, సుబ్రహ్మణ్యవిటులని- ఆరోగ్యమేమందునే- ఆనందశ్రీవయి భాగ్యమేమందునే- మానుగమేమందరముగని- పూర్తిముక్తి, మాకునిగమాధ్యానమిత్తునగానె సర్వండానతిచ్చెను జ్ఞానసమమది- మారాజ- నిరమున కరముంచి- చె

రసాలవిడిపించి- చేరికలసంచెనే- నీలోనిన్ను చేరిచూడుమనెనే- శోరితాపదవారిజములు- దూరకున్న క్రూరజనులను- చేరక యీపోరులెందుకు- ఊరుకొమ్మని యూరడించెను- మా రాజయోగమానచరణకేల్ మొనసివుంచినన్ను సోముగాంచు మనెనే వసుమతినీ సుమరునిద్రింపు మనెనే- సామిగ్రోవుల- సరసమిది- ఇంకేమి ఫల-మీ భూమిలోపల బాముతేటికి కామితార్థుని పేర్మితో యొసగించియున్న- మారా॥

రాగం సౌరాష్ట్రి-అటతాళం

వినుముదుర్గతివార్తితాఘనభూపతులకైనా అశుభవింతతీరునే విధియొడబాయునే మదినిమరిమరిగుంధిపరుపలు రోదలుబాయపొంది వనితలయందుగమనము జెంది కాలుని కందిజీవులుముందుగానరు- విను- ఖర్మమున సంసారజలనిధి మర్మమునబడినీదులాడుము వర్ణములువర్ణాశ్రమంబులు నిర్ణయంబుగస్వర్ణగతులకు- విను- మతులుచెరుచుక మతములందు నవెతలనొందుగతులు తెలియక రితులుగనుగొని యిహమునందలి క్రతువు లోభముగామకులకు- విను- పొందుగాకానూరి బ్రహ్మానందస్వాముల సందు తెలసుక యుందు దల్చిన వెంకటార్యయూ నందురాగము నెంగకనుమతి- విను-

జోలపాట.

జోజోనిరాకార జోపరమధీర జోసకలపరిపూర్ణనిఖిలాధికారా సకలావతార సంకటభయవిదూర అకలంక కోటి సూర్యావలంకార- జోజో- నిశ్చపద్మంబులో విలసిల్లితివిరా నెపములెంచక నన్ను కృపజూడవేర అపరిమితపరివారఅర్యాతాపధూర తాపసోద్ధారజాతంద్రివీరరా- జోజో-ప్రణతాపహార నాప్రభువైదుగదరా అణురూపివైజగంబంతటున్నవురా కనవలెననీమహిమగనరాదుగదరా కౌస్తుభాంబరధరాగానపారా- జోజో- నిరుపమానందవైనిలచియున్నవురా అపరూపమయుడవయి అలరుచున్నవురా కృపచేతనీదాసుపను కాచుకోరా విపరీతముగ నిన్ను వినుతించెదమురా జో- కానూరిసుబ్రహ్మగనియుండెదనురా మానసంబునవిన్ను మరిగుండెదనురా భూనభవములకింతపాసగియుంటివిరా పూని వెంకటదాసుబుద్ధిగంటివిరా-జోజో-

లాలిపాట.

లాలిసద్గురునిలాలి సకలాంతసర్వేశ్వరునికీలాలి అకలంకచరితలాలి అనంయా పరబ్రహ్మలాలి- లాలి- ముజ్జగంబులకునిన్ను ప్రభువనుచుమునులిట్లుతలచేమునిన్ను సజ్జనులుగొనియాడిరీ నీనామసంకీర్తనలుపాడిరీ- లాలి- భక్తజనపోషకుడవూ నీపాద భక్తులనువిడనాడవు గొప్ప సచ్చరితుండవు నీవాడవునన్నేలిదయజూడవూ- లాలి- వేపుత్రులనీకు యీపాపకూపంబుబాపుశాకు ఆపదలునుంచబోకు నీపాదవారిజంబుల పూజకుపా-లాలి- నినునమ్మితెలియవలెను కానూరిసుబ్రహ్మనెరనమ్మవచెనూ ఋష్మహీని వెంకటాఖ్యదాసుడిటు వినుతించిగొనియాడెను- లాలి-

మంగళహారతి,

మంగళహారతియనరే। సంగవర్జితునకు॥ వెంగలిప్రసంగములువిడి- రంగుగ మరియంగళాంతకు- మం- మాటిపయివో-చోటువెలసిన, నాటకేశునకు- హాటకాంబరధారుడై- కోటిసూర్యప్రకాశితుండగు- మం- వాటముగ కాసూరిసుబ్రహ్మార్య వందితునకు- సాటిగానీకేసు వేంకటదాసుడుస్తుతియించుస్వామికి- మంగళ-

వేదాంతకీర్తనలు ముగిసెను.

మద్దూరిబుల్లి వెంకమ్మగారివంశావళి-పంచరత్నములు.

సీ. కాల్దరిపురములో గనకమ్మవారి తోఁ గాఁగలోలునిక్ష్నపమగ లుగువీరు।
జనియించివీలోక సౌజన్యకళలప్రకాశించచందప్రభాసులానగు।
మద్దూరివంశవిభ్రాజితి గాతుప్రిలుగాంతిచిత్తుంగ బెలువమునగ।
వెంకయ్యగారంచువినుతించెగయిల్లాలు-భార్యసాపమ్మనాడిప్రతతీ।
తనయుఁడగు వెంకటాద్రిపుతిగుణీయుండ్రు। ధాగుణీ య్యాడమ్ముద్దుకూరిదండివంశ
ధీరురాలగు మద్దిగుంటుదిక్షగ్నా। మాబరశికళాపూర్ణవవ వాంకబింబనామ।
మొనరుబుల్లి వెంకమాంబయనగా॥

సీ. జనకుండుపసలవంపజాకళాచంద్రుండు రాయణ్ణయనగరంజిల్లుచుండు।
జనని బాపనాంబ వెలుగుచుండును వేంకటసహోదరులు ముగ్గురనగలరు।
అనుకూలముగను పెద్దన్న గారికి పేరుఅన జెల్లుక్రిష్ణయ్యయనగి వొప్పు।
రత్తయ్యయనమంచిపుత్త్రునుగుణశాలిగమణికిచిన్నన్నరభసముగను।
తనదుతమ్ముడుగోపయ్యశాస్త్రిగుణాడు। ననగవీరికితోబుట్టునలి సేత్రి
ధారుణీయడమద్దుకూరిదండివంశ। ధీరురాలగుచుదివరుండుదివ్యగ్నాన।
మాంబశసికళాపూర్ణవదనాంకబింబ। నామమొనరునుబుల్లి వెంకమాంబయనగా।

సీ. తామరయందునూల్ తంతుబుట్టినపగిదితాబుట్టెరామయ్యతండ్రిగర్భ।
పెరుగులోనటుగృతముపేర్మిబుట్టినపగిదితాబుట్టెరామయ్యతండ్రిగర్భ।
తరువగాసముద్రంబులోపలామృతకరణితాబుట్టెరామయ్యతండ్రిగర్భ।
దయ్యముగలయింటధనముసోకినయట్టుతాబుట్టెరామయ్యతండ్రిగర్భ।
మునమయీరీతిసదమలముక్తిచరిత। కుముదులనుబాసికమలదళంపనేత్రి।
వనితధాత్రుత్వమును నేనువినుతిశాయ। దలచివిరచిస్తిపంచరత్నంబులిట్లు।
ధారుణీయడమద్దుకూరిదండివంశ। ధీరురాలగు మదవరుండుదివ్యజ్ఞాన।
మాంబశశికళాపూర్ణవదనాంకబింబ। నామమొనరునుబుల్లి వెంకమాంబయనగ-

సీ. జనులారవినుడి నేజెసినగ్రంధంబునుపమయుక్తిగావచ్చునూర్ప।
సాధ్యంబుగాశక్తులకిక్తి నాటుదోపనూరకొంటినిమద్విరాగముగను।
పేరేమిక్రూరంపుప్రజలుచెంతనదూరిచేరియాస్తిప్రింపనాచెయ్యిరాక।
సారెసారెకుగురునికోరికల్ మరవంగచేకత్తిగొనియాడచేమిజానదర।

భాగుణీయుండ మద్దుకూరి దంతివంశ। ధీరురాలగు చుదవరుంతు దివ్యజ్ఞాన।
మాంబశశికళా పూర్ణవదనాంకబింబ। నామమొనరును బుల్లి వెంకమాంబయనగ।

సీ. కవిపుత్త్రి దా నేను ఘనము గానీగ్రంథ మును సచ్చుగూర్పించబడును నేడు।
సవినయంబుగ దేశములయందు బాలు పొందు నానంద సమితింబునదియుఁ జెందు।
భూజనంబులలోన పాగడొందు సుజనుల చేతప్పులున్న క్షమియింపబడును।
పూజచేసిన చాలు బుద్ధిలో పలమేలునను మపెద్దలు చెప్ప నాదియు వింటి।
గానసీపుస్తకంబు నను ఘనత తాల్చి। నేను అచ్చువగూర్పించు నేర్పుచేతు।
అనుచు వాగ్దత్త మిటు చేసె నుచితముగ। భాగుణీయుడె మద్దుకూరి వంశ వంశ।
ధీరురాలగు చుదవగుంతు దివ్యజ్ఞాన। మాంబశశికళా పూర్ణవదనాంకబింబ।
నామ మొనరును బుల్లి వెంకమాంబయనగ॥

అష్టక[illegible]

వినుడి బుధవరులార మీకొక మనవి జేసెదనిప్పుడుగా। ఘనము గాకొల్లివాడలో కాపురం బొనరదగున్। అనఘుడితడుం కేశవంశ సుధాబ్ధిచంద్రుండనగుగా। ఘనుడు సుబ్బయనేటి శబ్దసుకరణి గాతని పేరగుగా। వనిత పేరటమోప్పచుండును వనజాక్షి అదెమ్మనగా। తనయులీయన మగ్గురును మరిదనగు చుందురు లోకమాగా। వినయముగ నరసింహస్వామం బనగ చెల్లును పెద్దకగా। తరుణి పేరడికోట మాంబని తెలుచు మందురునిల్లుగాగా। ఘనుల తమ్ములయి గుప్తును మరిగలను కోర్కెలు మురవగా। అలను మనులో కాభిరామయ్యనగ మజ్జనుండగుగా। రమణి గుణమణి జననికి క[illegible]త్థుగాంబని పేరగుగా। వత్సనవాక్ని పెంచు లక్ష్మి యుక్తమష్టకమందలిగా॥

సంపూర్ణము.

మనోరమ 312 పేజీలు వెల 12 అణాలు

ఇది రాజాభుజంగరాయప్రణీతము- మిక్కిలి మనోహరమగు కథ ఎల్లరు చదువుకొనదగిన శైలి లాలిత్యమగుమాటలు, సొంపుగానుండుకథాసందర్భము, ఇంపులుగుల్కు వర్ణనలు, చమత్కారమగుభావము, మనస్సునుసంతోషపెట్టు కట్టుకథలు, రుచిపుట్టించుహాస్యము, బాజాకుగానుండు నవ్వులమాటలు, మున్నగువానిచే చదువచదువ రుచికరముగానుండును. ఇందువైశ్యుల ఆచారములుబహు చమత్కారముగావర్ణింపఁబడియున్నవి. చాతుర్వర్ణములవారికిని వినోదకరము. ఇది విశ్రాంతికాలములో చదువుకొనుటను మిక్కిలి ఉపయోగము. స్కూలుపిల్లలు, ఉద్యోగస్థులు, వర్తకులు, వ్యవసాయదార్లు, యీనాందార్లు, జమీందారులు అందరికి పనికివచ్చును. ఇటువంటి గ్రంథ మిదివరకు మనభాషలోలేదు ఈగ్రంథమునుగూర్చి అనేకులు తమతమ అభిప్రాయములనిచ్చియున్నారు. వానినన్నిటిని గ్రంథవిస్తరభీతిచే నిందుచేర్పకున్నాము. ఒక్కటిమాత్రముదాహరించుచున్నారము. ఆత్మూరి లక్ష్మీనృసింహసోమయాజులు బి యే, బియల్ గారి అభిప్రాయము. "గ్రంథకర్తగారు వైశ్యులక్షేమమును ఆలోచించి వారిలోనుండు దురాచారములను చూపించుచు వాటినిసవరణచేయు మార్గము తెల్లపరచుచు ఈమనోరమ అను ప్రబంధరత్నమును రచించినందుకు వైశ్యులు చాలాకృతజ్ఞత కలవారుగానుండవలయును. శైలి బహుసులభముగను స్త్రీలకు బాలురకు తెలియునటుల నుండుటవలన యీగ్రంథము ప్రతివారును ఉత్సాహముతోజదువుటకు కారణమవుచున్నది. వైశ్యులలో నత్తకోడండ్రకు, తోడికోడండ్రకుఁ గలహములు హెచ్చి విరోధములు కలుగకముందే వ్యవహారములుమాత్రము ఏకముగానుంచుకొనినను భోజనములు ప్రత్యేకముగాఁ జేసికొనిన యత్తకోడండ్రకు బాధలుతప్పును. పురిటిండ్లనుగురించియుండెడి యథార్థమగుబాధను బాగుగఁజూపించియున్నారు. స్త్రీవిద్యావశ్యకతనుగురించి యజ్ఞానులుచేయు ఆక్షేపణలను బాగుగఖడించి విద్యాభ్యాసలాభమును స్పష్టముగ దెలియజేసియున్నారు. మేనరికము ముఖ్యమయినను వధూవరులకు ఇష్టములేనప్పుడు బలత్కారముగఁజేయుట యెంతమాత్రము నుచితముకాదు. ఇగట మెనరికముతప్పించినందుకు యెన్నో బాధలు, కృత్రిమములు అజ్ఞానులుచేసినను భగవదనుగ్రహమువలన మనోరమవాటినన్నిటినిజయించియెంతిసౌఖ్యము ననుభవించెనో చూడుడు! వేదోక్తవిషయమై రాజాభుంగరావు బహదరుగారుచాలా ప్రచురించి యున్నారు. వైశ్యులకు వేదోక్తము శాస్త్రిచోదితము.,,

---

ప్రబంధములు

2 రాజవాహనవిజయము. వెల ౧౨ అణాలు- ఇది "కాకమానిరాయనీ కేతనుర." అని దిగ్గజములవంటికవీశ్వరులచేఁబొగడొందిన కాకమానిమూర్తికవిచే రచియింపఁబడిన ప్రబంధము. టీకాతాత్పర్యములతో సులభముగా తెలియునట్లు అచ్చువేయబడినది. ఇదియొక్కటి చదివినచో మనుచరిత్ర వసుచరిత్ర ఆముక్తమాల్యద మొదలగు గ్రంథములు చూడవలసిన యవసరము లేదు. పాండిత్యము సంపాదించుటకును కవీశ్వరులీ గ్రంథమును అభిమాన గ్రంథముగా నుంచుకొని చదువుచుండిరేని తమ కవిత్వము మనోహరముగ నుండును-

3 ఆంధ్రపరాశర స్మృతి. వెల ౬ అణాలు- ఇది ఆకిపూడి ప్రభాకరకవి విరచితము ఇందు బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్యశూద్ర ధర్మములును జన్మమృతాశౌచాదివిధులును, తెనుగు పద్యములతో మృదువగు శైలిని వ్రాయఁబడినవి

4 విక్టోరియాస్వర్గయాత్ర వెల ౧ అణా- ఇది రాజా భుజంగరాయప్రణీతమగు పద్యకావ్యము- శ్రీవిక్టోరియా రాజ్ఞీమరణము కన్నీరొలుకునటు వ్రాయబడినది-

5 దిలీపచరిత్రము. వెల ౧౦ అణాలు- ఇది వేంకటకృష్ణ కవి ప్రణీతము. ప్రౌఢప్రబంధము. చక్కనివర్ణనలతో నింపగు శైలితో నొప్పుచున్నది. మంచిమంచి గాథలతో మనోహరముగానున్నది ద్రాక్షాపాకము.

6 కృష్ణరాయవిజయము. వెల ౧౨ అణాలు- ఇది ధూర్జటికవిప్రణీతము పద్యప్రబంధము- జగత్ప్రసిద్ధినొందిన శ్రీకృష్ణదేవరాయల చరిత్రము మనోజ్ఞముగా నున్నది- కమ్మవారినిగూర్చి యిందు కొంతగాథగలదు. పద్యములు మాధుర్యముగాను కథయింపుగానుండును

7 గోదావరీవర్ణనము. వెల ౮ అణాలు- ఇది కొక్కొండ వేంకటరత్నశర్మగారిచే రచియింపఁబడినది- ఇందుగోదావరిమహాత్మ్యము, వంతెన వర్ణన, ఆనకట్ట వర్ణనము, కోటిలింగక్షేత్రమాహాత్మ్యము, మొదలగున వన్నియు అనేకవిధములగు వృత్తములతో సమయానుకూలముగా వాడబడినవి-

8 శంతనూపాఖ్యానము- వెల ౬ అణాలు- ఇది కొంతి భద్రాద్రిరామశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన ప్రౌఢప్రబంధము- మిక్కిలిసరసమగుకవిత్వము- పాకముగాఁ జదువదగిన గ్రంధము-

☞ పయివిలాసము మే నేజరు మంజువాణి యేలూరు, గోదావరిజిల్లా.

9 రామేశ్వరమాహాత్మ్యము- వెల ౧౨ అణాలు- ఇది యేనుగ లక్ష్మణ కవిప్రణీతము- ఇందు సేతుమాహాత్మ్యము, గంధమాదనగిరిమహత్త్వ, ఎవ్వరెవరివలన నేయేతుంపములుపుట్టినవో వానిసంగతియు, రావణవధానంతరము రామచంద్రుఁడు, సీత, హనుమంతుఁడు, మొదలగు వారు గంధమాదనపర్వతమున లింగ స్థాపనములుచేసినవృత్తాంతము, ఆంజనేయుఁడు లింగముంచీకుట మొదలగుననేకగాథలుగలవు- కవిత్వము రసవంతముగానుండును-

10 వారకాంత వెల ౬ అణాలు- ఇది రాజా భుజంగరాయ ప్రణీతము- వారకాంతలుచేయు మాయోపాయములు మొదలగునవి తెల్లమగునట్లు గొప్పచిత్రమగు కథను కల్పించి పద్యకావ్యముగా వ్రాసిరి- చదువుటకింపుగాను రసవంతముగానుండును- ఏమియుందో యీ సమయములో నీపుస్తకముండిన ఏతావునగల పద్యములో నాలుగుచదివినను మరల వదల బుద్ధిపుట్టదు-

11 చారుమతి పద్యములు- వెల ౨ అణాలు- ఇది రాజాభుజంగరాయ ప్రణీతము- మిక్కిలికష్టపడిన మహాపతివ్రతచారిత్రము- ఇదిపఠనముజేసిన స్త్రీలకు ధైర్యము, పుణ్యముగలుగుననుటకు సంశయములేదు- ఈగ్రంథమున అనురాగమాహాత్మ్యము వర్ణింపఁబడినది- నిశ్చయముగా క్రూరములగువారిచే చారుమతి దేశదేశములు దుఃఖములతోడ్పాటుతో త్రిప్పబడెను- స్త్రీలు చారుమతినిచూచి ఆమెకుగల ఓర్పు, పతిభక్తి నేర్చుకొనవలయును- లోకము ఎరిగినట్లు తిరుగుభార్యకు సమస్తవిధముల సాయపడి తోడు నీడై యుండవలెను- పురుషులు చంద్రసేనునివలె సుస్వభావులగు భార్యలయెడ అనురాగవంతులై కంటికిరెప్పవలె కాపాడవలెను- గాఢానురాగము, పరీక్ష్యమగుటను కష్టములు స్వతస్సిద్ధముగా సంభవించును అప్పట్టున చారుమతివలె స్త్రీలు తమ సత్పథమును విడిచి చంచలస్వభావులు కాకూడదు.

12 సుశీల. పద్యములు వెల ౨ అణాలు- ఇది రాజాభుజంగరాయప్రణీతము- ఇదియొక మహాపతివ్రతకథ- ఇందుసుశీలను వ్యభిచారముచే నొక మహావిటుఁడు వంచింపఁజూచి, వివిధమాయోపాయములుపన్ని తుదకు ఆమె పతిని మోసపుచ్చి, ఆమెను చంపింప తివురుట- దైవవశమున నామె చావుతప్పించుకొని పురుషవేషముతో తనజీవితమును గడపుచు, ఒకరాజుకడమంత్రియయి తనమోసముచేసినవానిని తిరిగివంచించి, తనపతికిదక్కె లోకమున స్త్రీలకందఱికి పేరుదెచ్చెను- పద్యములయినను సులభముగానున్నవి-

 పయి విలాసము, మేనేజరు మంజువాణి యేలూరు, గోదావరిజిల్లా.

13 మా[illegible]చరిత్రాదికము. వెల ౮ అణాలు- ఇది రాజాభుజం గరా[illegible]ము- ఇందు ౧ మార్కండేయ శతకము, ౨ సర్వమంగళా శతకము, శంకరతారావళి, మార్కండేయతారావళియుఁగలవు-

వసంతకుసుమము వెల ౧ రూపాయి- ఇది రాజాభుజంగరాయ ప్రణీ[illegible]ము- శ్రీమద్విక్టోరియా రాణీగారి [illegible]ము- జాతికసమయిన పద్యకావ్య[illegible]- పండితులు, ప్రభువులచే [illegible]బడిన గ్రంథము

లక్షణగ్రంథములు

15 సర్వలక్షణసారసంగ్రహము. వెల ౧౨ అణాలు- ఇది కూచిమంచి తిమ్మకవిచే రచియింపఁబడిన గొప్పగ్రంథము ఇందు వ్యాకరణము, లక్షణము, లక్ష్యము మొదలగు పెక్కుసంగతులుఁగలవు ఇది చదువువారికి మంచిమంచి వ్యాకరణములంగల సందేహములన్నియు తీరును. శైలి కఠినముగానిపద్యము లతో లక్షణములు వ్రాయఁబడెను. అనేకములగు పురాతన గ్రంథములలోని ప్రమాణములు గలవు. ఆంధ్రభాషయందభిమానముగల ప్రతిమనుజానకునీగ్రంథము ముఖ్యముగానుండదగును. రెండుసంవత్సరములనుండి బియేకుపఠనీయము-

16 ఆంధ్రచంద్రాలోకము. వెల ౬ అణాలు- ఈగ్రంథము అడిదమునూర కవిచే రచియింపఁబడినది. చక్కనియుపోద్ఘాతముతోఁ గూడియున్నది అలంకారములన్నియునిందు స్పష్టముగా వ్రాయఁబడియున్నవి ఎక్కువ పండితసహాయమక్కరలేకయే అందరికిని తెలియదగునటులపద్యములతో వ్రాయబడెను.

17 శకటరేఫనిర్ణయము. వెల ౭ అణాలు- ఇది భారతము లక్ష్మీపతిచేరచియింపఁబడినది. ఇందుశకారేఫంబుయొక్క విమర్శనబాగుగా లక్ష్య లక్షణములతో విపులముగా వ్రాయబడినది- ఇందలియుదాహరణములుభారతములోనివి.

18 కాగడా. వెల ౧ అణా- ఇది కాశీభట్ల బ్రహ్మయ్యగారిచే రచియింపఁబడినది- ఇందుకాగడా అనుబిరుదునుగూర్చి పెక్కులగు ఉదాహరణలతోడను, వ్యుత్పత్తులతోడను,శబ్దరత్నాకరమంతయుమిక్కిలివిమర్శించివ్రాయఁబడెను.

19 మనువసుప్రకాశిక- వెల ౬ అణాలు- ఇదికాశీభట్ల బ్రహ్మయ్యగారిచే వ్రాయబడిన వచనగ్రంథము- ఇందు మనుచరిత్ర వసుచరిత్రల యొక్క మంచిచెడ్డలను ఖండించివ్రాయబడినది- వసుచరిత్రలోని సరసము పైకితీయఁబడినది-

---

మూడు శిశుసంజీవని వెల 4 అణాలు ప్రకరణములు

ఇందుగర్భములోనుండు పిండమునుగూర్చియు, పిదపభూజాతమయిన శిశువునుగూర్చియు, తరువాత ౧౦-౧౨ సంవత్సరముల యీడుగల పిల్లలను గూర్చియు, లోకోపకారార్థము అనేకసంగతులు చెప్పఁబడినవి. ప్రసక్తియును, నావోద్దేశ్యపరికారము తల్లియగుచున్నది. అప్పుడు తల్లికివలయు జ్ఞానముతప్పకుండ స్త్రీలకుండవలెను. కొందరట్లుగాక, స్త్రీలపాటలు చదువుటతోనే తమపని పూర్తియయినదని సంతసించుచు పిల్లలనుగని దాదులకో, ముత్తాతలకో, ఆసుబిడ్డలకో, దాసీలకో, చాకలవారునళ్లో అప్పగించుచున్నారు. తాముపెంచలేకపోవుచున్నారు. ఇదిమిక్కిలి క్రూరమయిన పనియని యిదిమాన్పుటకే గ్రంథము వ్రాయఁబడినది. గ్రంథముచదివినగాని యుపకారముజరుగదు కావున సంధ్యలుతప్పక స్త్రీలందఱునీగ్రంథమును చదువుదురుగాక.

స్త్రీలస్థితి, గర్భిణియగుట, గర్భిణికాలమందు శరీరమెట్లు కాపాడుకొనవలయునో, గర్భోత్పత్తి, పిల్లలుపుట్టినతరువాత వారికిచ్చు మొదటి యాహారమును పాలుశుభ్రపరచుట, పాలదాదులనేర్పరచుట, అన్నప్రాశన యయినతరువాత శిశువులకుతిండి యెప్పుడెప్పుడెట్లుపెట్టవలయునో, శిశువులుపాలువిడుచుట, పాలు విడచినతరువాత పిల్లలనెట్లుకాపాడవలయునో, మసూచికమను మహావ్యాధినుండి పిల్లలను తప్పించు ప్రయత్నములు, పాలపండ్లువచ్చుటకు సూచనలు, బొటనవ్రేలుకుడుచుట; శరీరపరిశ్రమ. నిద్ర, మలమూత్రములు, బాలరోగములు, వానిచికిత్సలు, కురుపులు, వరములుమొదలగునవి వంకరపోకుండ కాపాడుట, వాపు, విరేచనబద్ధములకు సులభమగు చికిత్సలు, ద్రవ్యములు, పిల్లలయేడ్పు, గురక కీళ్ళనొప్పులు

౧ వ ప్రకరణమున శిశువు పుట్టినది మొదలు, ఒకసంవత్సరమువఱకును జేయఁదగిన శిశుపోషణ సాధ్యమయినంత శ్రద్ధతో వ్రాయబడినది.

స్నానము, వేడినీళ్ళు, చన్నీళ్ళు, ఏయేకాలమునెట్లెట్లు దుస్తులు తొడుగవలయునో, ఆహారము, నివాస స్థలము, గాలి, వత్తిమానుట, దేహ పరిశ్రమ, ఆటలాడుకొనుట, చదువునేర్చుట, నిద్ర, పాలపండ్లూడివచ్చుట, శిశురోగములు:— చిన్నబిడ్డచేష్ట, పొడిదగ్గు, గొంతులోనుస, కంఠమువాయుట, ఊపిరితిత్తులు బిగబట్టుట, దగ్గులక్షణము, విషపడిసెము, రొమ్మునొప్పి, నలిపురుగులక్షణము. గజ్జి, తీట, వీనికి తగినవియు, ప్రసిద్ధులచేత నొగ్గాపుఁబడిన చికిత్సలు.

౨ వ ప్రకరణమున రెండవ సంవత్సరమునుండి పది సంవత్సరముల యీడువచ్చువఱకు శిశువులనుపోషించు విధము జాగ్రతగా వ్రాయఁబడినది.

స్నానముచేయువిధము, తలవెంట్రుకలు, ఆహారము, దేహపరిశ్రమ, ఆటలు విద్య కుటుంబమునమెలగుట, ఉద్యోగము. దంతములువచ్చుట, శరీరతత్త్వాది లక్షణములవలన తెలిసికొందగినవ్యాధులు, వంగుట, గూని, చుట్టకాల్చుట, ముక్కుచీదుట మొటిమలు, కురుపులు, పులిపిరికాయలు, వీనిచికిత్సలు గలవు.

---

3 వ ప్ర॥ మునపదిసం॥ముల యీడువచ్చిన శరీరపోషణమెట్లుచేయవలెనో వ్రాయఁబడినది.

ప్రహసనములు.

20 చమత్కారరత్నహారప్రహసనము. వెల ౨ అణాలు— ఇది రాజాభుజంగరాయప్రణీతము. ఇందు బహుచమత్కారముగు కల్పనకలిగు [illegible] చదువువారి[illegible] మనస్సునకు సంతోషముగా నుండును [illegible]—

21 మహారోగరహస్యప్రహసనము. వెల ౨ అణాలు— ఇది రాజాభుజంగరాయప్రణీతము. ఇందొక రోగికథ చమత్కరించి వ్రాయఁబడినది. ఇది [illegible] ఇచ్చటి కపటయోగులవంటి మోసవేషాంతుల మాయలలో చిక్కరు. ఇందు ప్రతిమాటయును కడుపు చెక్కలగునట్లు నవ్వురాకమానదు.

22 విధవావివాహప్రహసనము. వెల ౨ అణాలు— ఇది రాజాభుజంగరాయప్రణీతము— ఇందు [illegible] మాయోపాయములు, జిత్తులు యుక్తులు [illegible] వ్రాయఁబడియున్నవి నవనాగరికులు చూడదగినది—

23 నిరపరాధప్రహసనము. వెల ౧ అణాలు— ఇది రాజాభుజంగరాయప్రణీతము— ఇందు [illegible] మొదలగు కథమిగుల బాగుగనున్నది.

ప్రసిద్ధచరిత్రలు.

24 తిమ్మరుసుచారిత్రము. వెల ౪ అణాలు— ఇది గురుజాడ శ్రీరామమూర్తి రచితము ఇందు తిమ్మరుసునకు మంత్రిపదము వచ్చుటయు, మరల [illegible] తిమ్మరుసును [illegible] పడిన కష్టములు, రాజుపిమ్మట [illegible] తిమ్మరుసునుం [illegible] మటయు. తక్కిన మంత్రులు తిమ్మరుసుమీద [illegible] రాజు వలన [illegible] పొందుటయు తిమ్మరుసుపిమ్మట [illegible] పనులుజేసి రాజును [illegible] మొదలగు [illegible] మనోహరముగా నున్నది

25 అప్పయదీక్షితచారిత్రము. వెల ౪ అణాలు— ఇది గురుజాడ శ్రీరామమూర్తి విరచితము. ఇందు [illegible] విచిత్రములగు [illegible] గాథలును, మతవిషయకోవిదాగ్రేసరులును, [illegible] నారాయణ [illegible] శివ పరత్వముచేయుటయు. దీక్షితుని [illegible] చరిత్రాదివిషయములును, దీక్షితులని [illegible] కథయు, [illegible] ముఖము [illegible] దీక్షితులవారు చెప్పినశ్లోకములు, విధవావివాహ [illegible] దీక్షితులు [illegible] చేయుట, [illegible] మారుట, చీనాదేశవస్త్రములు [illegible] వస్త్రములు [illegible] చేయుట, [illegible] మొత్తుట, వైష్ణవమతవిరోధి, [illegible] సంబోధ, [illegible] సంగ్రహస్తోత్రములు; [illegible] తంత్రము, [illegible] మొదలయిన పెక్కుగాథలుగలవు.

 పయి విలాసము, మేనేజరు సుంజావారి యేలూరు, గోదావరిజిల్లా.

నాటకములు

26 శశిరేఖాపరిణయము- వెల ౬ అణాలు- ఇది రాజా భుజంగరాయ ప్రణీతమగు నాటకము- ఇందు సృష్టమైనను, సంగీతము కూడను దగిన చక్కని పాటలతో వృత్తములు వ్రాయబడియుండెను ప్రదర్శనము చేయుటకు యోగ్యము-

27 నర్మదాపురుకుత్సీయము వెల ౧౨ అణాలు- ఇది పానుగంటి నరసింహారావుగారిచే రచియింపబడిన నాటకము- ఇందు కథ బాగ సొగసుగా నుండును- ఎచ్చట నేతత్సమయములు రసవంతములగు పాటలు వ్రాయబడియున్నది- ప్రదర్శనమునకు మిక్కిలి యోగ్యముతో నుండును-

28 మహావీరచరిత్రము వెల ౧౨ అణాలు- ఇది నాగరు శ్రీరామకవి విరచితము- సంస్కృతమునకు తెలుగు- ఇందు కథవిస్తరింపు గానుండును- కవిత్వము మాధుర్యము గానుండును-

ప్రౌఢవచనకావ్యములు

29 ధర్మజరాజసూయము. వెల ౮ అణాలు- ఇది వేదం వేంకట సుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడెను శైలివృద్ధపు గానుండును. వచనకావ్యములు వ్రాయుట అభ్యసింపదలచినవారు, ఈ గ్రంథము చదువవలెను.

30 వచననైషధము- వెల ౮ అణాలు- ఇది రాజా భుజంగరాయ ప్రణీతము- ఇంపగుశైలి గలిగి రుచిపుట్టించు విశేషములతో వ్యాఖ్యలు పొందుపడినట్టుల వ్రాయబడినది- స్వభావోక్తి వర్ణనలతో మధురముగానున్నది. ౪, ౫, ఫారములకు పాఠగ్రంథముగా నప్పటప్పట వాడుచున్నారు- ౧౯౦౩ సం॥ మెట్రికులేషను పరీక్షకు టెక్స్టుగా యూనివర్సిటీ వారు ఏర్పరచినారు-

నవీనశాస్త్రములు

31 వ్యవసాయము. వెల ౪ అణాలు- ఇది రాజా భుజంగరావు ప్రణీతము. ఇందే యేకాలముల చేయు విత్తనములు ఎట్టెట్టి భూములయందు ఫలించునో ఆ వివరమును, ఏ సేద్యమే యేవిధము గాచేయవలెనో దుక్కి, దమ్ము, వెద, నీరుకట్టుట, కోత, అకువేత, కలుపుతీత, పెంటపోత ఎటుల చేయవలెనో వ్రాయబడినది-

32 వైద్యుతలోహశాస్త్రము. వెల ౬ అణాలు- ఇది డి. వి శర్మగారిచే రచియింపబడెను. విద్యుత్సంబంధమగు యంత్రముతో గిల్టుగు మొదలయి నపనులు ఒకరివలన నేర్చుకొనకయే చదువుకొని చేయుటకు వీలుగానుండును-

పయి పిలాసము, మేనేజరు మంజువాణీ, యేలూరు, గోదావరిజిల్లా.

110642